

PPK w praktyce

Korzystanie z oszczędności w PPK

 PPR Portal PPK

Pracownicze
Plany
Kapitałowe

PPK w praktyce

Korzystanie z oszczędności w PPK

Wydawnictwo
PFR Portal PPK sp. z o.o.
Warszawa 2023, Wyдание III

ISBN 978-83-66363-08-3

9 788366 363083

Spis treści

Wstęp	5
Słowniczek:	7
Część 1 - Wyплата oszczędności przed ukończeniem 60 lat.....	12
1. Zwrot	12
2. Transfer oszczędności.....	15
3. Wyплата w związku z poważnym zachorowaniem.....	17
4. Wyплата w celu pokrycia wkładu własnego	22
Część 2 - Wyплата oszczędności po ukończeniu 60. roku życia	26
1. Wyплата ratalna	26
2. Wyплата w formie świadczenia małżeńskiego	33
3. Wyплата transferowa do zakładu ubezpieczeń albo na lokatę	35
4. Wyплата w razie poważnego zachorowania	37
Pytania i odpowiedzi.....	40

Wstęp

Jedną z zalet Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) jest to, że zgromadzone w PPK oszczędności są dla każdego uczestnika w każdej chwili dostępne. I to on decyduje o terminie i sposobie ich wykorzystania.

W związku z tym jednak, że podstawowym celem programu PPK jest budowa oszczędności na okres po zakończeniu aktywności zawodowej (ustawodawca założył, że pracownik będzie oszczędzał w PPK przynajmniej do 60. roku życia), ustawa o PPK przewiduje korzystniejsze warunki korzystania z oszczędności przez pracownika, który osiągnął ten wiek. Innymi słowy, zasady korzystania z oszczędności przez pracownika przed 60. rokiem życia oraz pracownika od 60. roku życia różnią się między sobą (omówimy je poniżej).

Należy przy tym pamiętać, że choć do PPK „zapisuje” pracownika jego pracodawca, to - chcąc skorzystać ze zgromadzonych w tym programie oszczędności - uczestnik PPK powinien kontaktować się z instytucją finansową prowadzącą jego rachunek PPK (dyspozycję co do środków zgromadzonych w PPK pracownik składa bezpośrednio do instytucji finansowej). Pracodawca ma obowiązek pośredniczenia tylko przy wypłacie transferowej dokonywanej w związku:

- ❖ ze zmianą przez tego pracodawcę instytucji finansowej (art. 12 ustawy o PPK),
- ❖ z zatrudnieniem nowego pracownika, który posiada już rachunek PPK (art. 19 ustawy o PPK).

W sprawach dotyczących PPK, uczestnik PPK składa oświadczenia woli w postaci elektronicznej lub w innej postaci, jeżeli w umowie o zarządzanie PPK tak określono.

W tej publikacji odpowiemy na pytania:

- ❖ czy z oszczędności w PPK można skorzystać przed ukończeniem 60 lat,
- ❖ czy można wypłacić tylko część zgromadzonych środków,
- ❖ czy wycofanie oszczędności z PPK przed 60. rokiem życia wiąże się z koniecznością zapłaty podatku,
- ❖ czy po wycofaniu oszczędności z rachunku PPK (zwrot) można dalej oszczędzać w tym programie,
- ❖ czy uczestnik PPK może dokonać wypłaty transferowej do innej instytucji finansowej,
- ❖ kto może skorzystać z wypłaty w razie poważnego zachorowania,
- ❖ czy z wypłaty tej mogą skorzystać wszyscy uczestnicy PPK, bez względu na wiek,
- ❖ czy po skorzystaniu z oszczędności w przypadku poważnego zachorowania nadal można oszczędzać w PPK,
- ❖ ile razy można wypłacać pieniądze z powodu poważnego zachorowania,

- ❖ czy skorzystanie ze środków z tytułu poważnego zachorowania możliwe jest tylko, jeśli do zachorowania doszło w trakcie uczestnictwa w PPK,
- ❖ czy z oszczędności w PPK można będzie sfinansować zakup więcej niż jednego mieszkania,
- ❖ czy wszyscy uczestnicy PPK, biorąc kredyt na zakup np. mieszkania, mogą sfinansować wkład własny ze środków z PPK,
- ❖ w jakim terminie trzeba zwrócić środki wypłacone na sfinansowanie wkładu własnego i w jakiej wysokości,
- ❖ jakie sankcje ustawa przewiduje dla tych, którzy nie zwrócą całości kwoty wypłaconej na cele mieszkaniowe,
- ❖ na jakich zasadach można wypłacić oszczędności po ukończeniu 60 lat,
- ❖ czy środki zgromadzone w PPK można wypłacić jednorazowo czy trzeba w ratach,
- ❖ czy ustawa o PPK określa w ilu ratach ta wypłata może być realizowana,
- ❖ kiedy trzeba zapłacić podatek od zysków kapitałowych,
- ❖ czy po rozpoczęciu wypłat nadal można oszczędzać w PPK,
- ❖ kiedy małżonkowie mogą wnioskować o tzw. świadczenie małżeńskie,
- ❖ co dzieje się z tym świadczeniem po śmierci jednego z małżonków,
- ❖ kiedy można dokonać transferu środków do zakładu ubezpieczeń albo na terminową lokatę oszczędnościową.

Słowniczek:

dziecko uczestnika PPK – dziecko własne uczestnika PPK, dziecko małżonka uczestnika PPK, dziecko przysposobione przez uczestnika PPK lub jego małżonka, a także dziecko, w sprawie którego toczy się z wniosku uczestnika PPK lub jego małżonka postępowanie o przysposobienie, lub dziecko, nad którym opiekę sprawuje uczestnik PPK lub jego małżonek, od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności;

instytucja finansowa – fundusz inwestycyjny zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI), które zostało umieszczone w ewidencji PPK, fundusz emerytalny zarządzany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE) albo Pracownicze Towarzystwo Emerytalne (PrTE), które zostały umieszczone w ewidencji PPK lub zakład ubezpieczeń, który został umieszczony w ewidencji PPK;

kodeks cywilny – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.);

kodeks pracy – ustawa z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.);

osoby zatrudnione:

- ❖ pracownicy - zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych),
- ❖ osoby fizyczne wykonujące pracę nakładczą, które ukończyły 18. rok życia,
- ❖ członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub spółdzielni kółek rolniczych,
- ❖ osoby fizyczne, które ukończyły 18. rok życia, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
- ❖ członkowie rad nadzorczych wynagradzani z tytułu pełnienia tych funkcji oraz
- ❖ osoby wskazane powyżej (z wyjątkiem członków rad nadzorczych wynagradzanych z tytułu pełnienia tych funkcji), przebywające na urloпах wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego

– podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tych tytułów w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

płatnik – płatnik składek, o którym mowa w art. 4 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

podmiot zatrudniający – pracodawca, o którym mowa w art. 3 kodeksu pracy, jeżeli posiada numer identyfikacyjny (NIP lub REGON), nakładca, rolnicza spółdzielnia produkcyjna lub spółdzielnia kółek rolniczych, zleceniodawca, jeżeli posiada numer identyfikacyjny (NIP lub REGON), podmiot, w którym działa rada nadzorcza, płatnik - jeżeli pracodawca lub zleceniodawca nie posiada numeru identyfikacyjnego (NIP lub REGON);

poważne zachorowanie:

a) całkowita niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1251), ustalona w formie orzeczenia przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat lub

b) umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.), ustalony w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na okres co najmniej 2 lat, lub

c) niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat, w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustalona w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, lub

d) zdiagnozowanie u osoby dorosłej jednej z następujących jednostek chorobowych: amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układowy, udar mózgu, utrata mowy, słuchu lub wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub zawał serca, lub

e) zdiagnozowanie u dziecka jednej z następujących jednostek chorobowych: polio-myelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, łagodny guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty lub nowotwór złośliwy;

rozporządzenie Ministra Finansów z 21 sierpnia 2019 r. – rozporządzenie Ministra Finansów z 21 sierpnia 2019 r. w sprawie sporządzania i przekazywania przez wybraną instytucję finansową informacji dotyczącej uczestnika Pracowniczego Planu Kapi-

tałowego, z którego rachunku ma zostać dokonana wypłata transferowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 1742 ze zm.);

umowa o prowadzenie PPK – umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera - w imieniu i na rzecz osoby zatrudnionej - z instytucją finansową, z którą wcześniej zawarł umowę o zarządzanie PPK. Osoby zatrudnione, po zawarciu w ich imieniu tej umowy, stają się uczestnikami PPK. Umowa o prowadzenie PPK określa m.in. sposób deklarowania wpłat dodatkowych finansowanych przez uczestnika PPK oraz składania dyspozycji dotyczących gromadzonych środków;

umowa o zarządzanie PPK – umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera z wybraną instytucją finansową. Decyzję o wyborze instytucji, z którą zostanie zawarta ta umowa, należy podjąć w porozumieniu z przedstawicielami osób zatrudnionych (zakładową organizacją związkową albo – jeśli taka nie działa w podmiocie zatrudniającym – z reprezentacją osób zatrudnionych, wyłonioną w trybie przyjętym w tym podmiocie). Umowa o zarządzanie PPK określa m.in. warunki i tryb zawierania umów o prowadzenie PPK, a także wysokość wpłat dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający;

ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – ustawa z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 656);

ustawa o kredycie hipotecznym – ustawa z 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2245 ze zm.);

ustawa o PIT – ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.);

ustawa o PPK – ustawa z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 46);

ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych – ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.);

wkład własny – wymagane środki pieniężne przeznaczone na sfinansowanie części kosztów budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego, zapłatę części ceny zakupu prawa własności budynku mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, nabycia prawa własności nieruchomości gruntowej lub jej części, nabycia udziału we współwłasności budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w nieruchomości gruntowej, które wnioskujący o kredyt deklaruje pokryć ze środków własnych w celu przyznania kredytu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie hipotecznym;

wynagrodzenie – podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uczestnika PPK, o której mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 tej ustawy (tzw. trzydziestokrotność), oraz z wyłączeniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz pobierających zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego;

wypłata – dokonana, na wniosek uczestnika PPK, wypłata środków zgromadzonych w PPK na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej w przypadku spełnienia warunków określonych w ustawie o PPK. Wypłaty środków uczestnik PPK może dokonać po osiągnięciu 60. roku życia lub wcześniej w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu hipotecznego (tylko dla uczestników PPK przed 45. rokiem życia) lub w przypadku poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka;

wypłata transferowa – przekazanie środków - na warunkach określonych w ustawie o PPK - z jednego rachunku PPK na inny rachunek PPK, na IKE małżonka zmarłego uczestnika PPK lub na IKE osoby uprawnionej, na PPE małżonka zmarłego uczestnika PPK lub na PPE osoby uprawnionej, na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej uczestnika PPK, na rachunek lokaty terminowej uczestnika PPK prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej wskazany przez małżonka lub byłego małżonka uczestnika PPK, na rachunek lokaty terminowej prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez małżonka lub byłego małżonka uczestnika PPK lub do zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność określoną w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;

zwrot – wycofanie środków z rachunku PPK przed ukończeniem przez uczestnika 60. roku życia. Zwrotu środków uczestnik może dokonać w dowolnym momencie. Do zwrotu środków z rachunku PPK może dojść także na wniosek byłego małżonka uczestnika PPK (w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa) bądź małżonka zmarłego uczestnika PPK lub osoby uprawnionej (w przypadku śmierci uczestnika PPK).

Część 1

Wyplata oszczędności przed ukończeniem 60

Część 1 - Wypłata oszczędności przed ukończeniem 60 lat

Ze swoich oszczędności zgromadzonych w programie uczestnik PPK może skorzystać w każdej chwili. Przed ukończeniem 60 lat uczestnik może wycofać środki zgromadzone na jego rachunku PPK, bez podawania przyczyny, dokonując tzw. zwrotu, który wiąże się z pewnymi – określonymi w art. 105 ustawy o PPK - pomniejszeniami (omawiamy je poniżej), lub wypłacić je w przypadku wystąpienia tzw. szczególnych sytuacji życiowych, tj.:

- w razie poważnego zachorowania uczestnika, jego małżonka lub dziecka (z takiej wypłaty uczestnik PPK może skorzystać w każdym wieku) bądź
- na pokrycie wkładu własny przy kredycie hipotecznym np. na zakup mieszkania domu lub gruntu (do ukończenia przez uczestnika PPK 45. roku życia).

1. Zwrot

Wystąpić o zwrot może tylko uczestnik PPK, który nie ukończył 60 lat. Termin i sposób dokonania zwrotu określać powinna m.in. umowa o prowadzenie PPK. Umowa ta powinna także określać warunki jego realizacji, w tym formę i miejsce składania wniosków. Termin wypłaty wycofywanych środków wynika ze statutu funduszu inwestycyjnego, statutu funduszu emerytalnego lub regulaminu ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego - w zależności od tego, jaka instytucja finansowa prowadzi PPK.

Wniosek o zwrot uczestnik składa instytucji finansowej w postaci elektronicznej, chyba że umowa o zarządzanie PPK i umowa o prowadzenie PPK przewidują inną formę.

Zwrot dokonywany jest w formie pieniężnej na wskazany przez uczestnika PPK rachunek bankowy.

Warunki wypłaty

W przypadku złożenia przez uczestnika PPK wniosku o zwrot, otrzyma on środki, pomniejszone o:

- 19% podatek od zysków kapitałowych (tzw. podatek Belki);
- 30% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez podmiot zatrudniający, które trafią do ZUS. Informacja o tej kwocie zostanie zaewidencjonowana na koncie uczestnika PPK w ZUS jako jego składka na ubezpieczenie emerytalne - należna za miesiąc, w którym kwota ta została przekazana do ZUS, podwyższając w ten sposób kapitał emerytalny tej osoby, co będzie miało wpływ na wysokość świadczenia wypłacanego jej w przyszłości przez ZUS;
- środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych od państwa, które stanowiły premię za systematyczne oszczędzanie w PPK (środki te wrócą do Funduszu Pracy).

Uczestnik PPK otrzyma zatem:

- **70%** środków pochodzących z **wpłat finansowanych przez podmiot zatrudniający**, po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku od zysków kapitałowych oraz
- **100%** środków pochodzących z **wpłat finansowanych przez tego uczestnika**, po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku od zysków kapitałowych.

Dokonując zwrotu, uczestnik PPK wycofuje wszystkie środki zgromadzone na jego rachunku PPK. Nie można wycofać z rachunku tylko części środków.

Obowiązki informacyjne instytucji finansowej

Uczestnik PPK nie powinien być zaskoczony tym, że przy zwrocie środków nie otrzyma wszystkich zgromadzonych na rachunku oszczędności. Zasady wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika PPK powinny być opisane w informacji o zawarciu umowy o prowadzenie PPK, którą uczestnik PPK otrzymuje niezwłocznie po zawarciu w jego imieniu i na jego rzecz tej umowy (art. 22 ust. 1-2 ustawy o PPK). Informację taką instytucja finansowa ma obowiązek udostępnić uczestnikowi PPK w postaci elektronicznej pozwalającej na utwalenie jej treści na trwałym nośniku lub za pomocą systemu teleinformatycznego, a na wniosek tego uczestnika – w postaci papierowej.

Warunki, terminy i sposób dokonania wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu oraz sposób składania dyspozycji powinny być też określone w umowie o prowadzenie PPK.

Powód nie ma znaczenia

To, z jakiego powodu uczestnik PPK chce wycofać zgromadzone środki (dokonać zwrotu) z rachunku PPK, nie ma znaczenia. Oznacza to, że po pierwsze uczestnik PPK nie musi uzasadniać swojego wniosku o zwrot. A po drugie, że - nawet jeśli ma bardzo ważny powód takiego wycofania - nie uprawnia on go do zwrotu zgromadzonych środków bez przewidzianych w ustawie (art. 105 ustawy o PPK) konsekwencji.

Warto też pamiętać, że ustawa o PPK w żaden sposób nie ogranicza uczestnika PPK co do częstotliwości wycofywania środków. Oznacza to, że może on – jeśli tylko taka będzie jego wola – dokonywać zwrotu nawet co miesiąc, choć będzie to raczej mało opłacalne działanie. Nie wprowadzając w tym zakresie żadnych limitów, a więc zapewniając uczestnikowi PPK stały dostęp do jego oszczędności, ustawodawca chciał – jak się wydaje – podkreślić, że stanowią one jego prywatną własność.

Zwrot to nie rezygnacja z PPK

Dokonanie zwrotu środków zgromadzonych na rachunku PPK nie oznacza rezygnacji z oszczędzania w tym programie. Rachunek PPK, z którego dokonano zwrotu, nadal jest prowadzony dla uczestnika PPK na dotychczasowych zasadach. Oznacza to m.in., że pracodawca nadal będzie zobowiązany do naliczania, pobierania i dokonywania wpłat od wynagrodzenia wypłacanego uczestnikowi PPK.

Dokonanie zwrotu nie pozbawia też uczestnika PPK prawa do dopłaty rocznej. Jeśli przed dokonaniem zwrotu uczestnik PPK spełnił warunki do uzyskania dopłaty rocznej, nie ma przeszkód, aby ją otrzymał – nawet, jeśli jej przekazanie na rachunek PPK nastąpi już po dokonaniu zwrotu.

Przykład. Zwrot to nie rezygnacja z oszczędzania

Uczestnik PPK, aktywnie oszczędzający w tym programie na dwóch rachunkach (jest zatrudniony u dwóch pracodawców), postanowił z jednego z tych rachunków wycofać wszystkie dotąd zaoszczędzone środki (dokonać zwrotu). Może to zrobić. Wystarczy, że złoży do instytucji finansowej - prowadzącej rachunek, z którego chce wycofać środki - odpowiedni wniosek. Nie będzie to miało żadnego wpływu na możliwość jego dalszego oszczędzania w PPK. Jego pracodawcy nadal będą naliczać, pobierać i dokonywać wpłat od wypłacanego mu wynagrodzenia.

Przykład. Rezygnacja z dokonywania wpłat nie oznacza wycofania oszczędności

Uczestnik PPK złożył pracodawcy deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Od momentu złożenia przez uczestnika PPK tej deklaracji podmiot zatrudniający nie powinien już przekazać do instytucji finansowej żadnej wpłaty. Złożenie przez uczestnika deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK nie ma natomiast żadnego wpływu na zgromadzone już na rachunku oszczędności. Jeśli uczestnik chciałby je wycofać, powinien złożyć instytucji finansowej wniosek o zwrot.

2. Transfer oszczędności

Pracownik, który posiada więcej niż jeden rachunek PPK, może też w każdej chwili, a więc także przed osiągnięciem 60. roku życia, zdecydować o przeniesieniu swoich środków zgromadzonych na jednym rachunku PPK na inny rachunek PPK. Transfer środków możliwy jest jednak tylko między rachunkami PPK, co oznacza, że uczestnik PPK nie może przekazać ich np. na swój rachunek w PPE, IKE czy IKZE.

Przykład. Transfer tylko między rachunkami PPK

Pracownik zatrudniony jest równocześnie u dwóch pracodawców. U jednego z nich oszczędza w PPK, a u drugiego w ramach Pracowniczego Programu Emerytalnego (PPE). Pracownik ten złożył wniosek do instytucji finansowej o dokonanie wypłaty transferowej z rachunku PPK na rachunek w PPE. Instytucja finansowa odmówiła dokonania takiej transakcji. Możliwość transferu środków z rachunku PPK dotyczy bowiem wyłącznie przekazania ich na inny rachunek PPK. To, jaka instytucja finansowa go prowadzi, nie ma znaczenia. Gdyby pracownik chciał zrobić transfer w odwrotnym kierunku, to znaczy środki zgromadzone w PPE przekazać na rachunek w PPK, również nie byłoby to możliwe.

Podobnie jak w przypadku zwrotu, również wniosek o transfer środków uczestnik PPK powinien złożyć instytucji finansowej. Warunki, termin i sposób dokonywania wypłaty transferowej powinna określać m.in. umowa o prowadzenie PPK. A odpowiednie informacje dotyczące zasad jej przeprowadzenia powinny być - analogicznie jak w przypadku zwrotu - udostępnione uczestnikowi PPK przez instytucję finansową.

Uczestnik PPK może dokonać wypłaty transferowej na rachunek PPK prowadzony przez inną instytucję finansową w dowolnym momencie oszczędzania w PPK (nie ma znaczenia, czy pozostaje wówczas w stosunku pracy, czy też nie). Ustawa o PPK nie ogranicza liczby dokonywanych transferów. Pracownik może wnioskować o transfer tyle razy, ile razy uzna to za potrzebne.

Warto jednak pamiętać, że decydując się na transfer środków zgromadzonych na rachunku PPK na inny rachunek PPK uczestnik podejmuje decyzję o przetransferowaniu wszystkich środków zgromadzonych na tym rachunku, z którego dokonuje transferu. Oznacza to, że nie można wnioskować o transfer tylko części oszczędności zgromadzonych na rachunku PPK.

Dalsze oszczędzanie

Dokonanie wypłaty transferowej środków zgromadzonych na rachunku PPK nie stanowi przeszkody do dalszego oszczędzania w tym samym PPK. Rachunek PPK, z którego dokonano takiej wypłaty, nadal jest prowadzony dla uczestnika PPK.

Środki w PPK są prywatną własnością uczestnika, który może skorzystać z nich w każdej chwili. Jeśli wycofa je przed ukończeniem 60 lat i nie złoży deklaracji o rezygnacji, to na jego rachunek PPK będą wpływać nowe wpłaty.

3. Wypłata w związku z poważnym zachorowaniem

Uczestnik PPK, bez względu na wiek, może skorzystać z wypłaty do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK w związku z poważnym zachorowaniem: swoim, małżonka lub dziecka. Nie ma znaczenia, czy wnioskując o taką wypłatę aktywnie oszczędza w PPK, czy też wcześniej złożył rezygnację z dokonywania wpłat do PPK.

Przy tym jako:

- **małżonka** - należy rozumieć osobę, z którą uczestnik PPK wstąpił w związek małżeński (mąż, żona); bez znaczenia jest to, czy między małżonkami istnieje wspólność majątkowa czy nie;
- **dziecko** - należy rozumieć dziecko własne uczestnika PPK, dziecko małżonka uczestnika PPK, dziecko przysposobione przez uczestnika PPK lub jego małżonka, a także dziecko, w sprawie którego toczy się - z wniosku uczestnika PPK lub jego małżonka - postępowanie o przysposobienie, lub dziecko, nad którym opiekę sprawuje uczestnik PPK lub jego małżonek - od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności.

Przykład. Tylko do osiągnięcia pełnoletności

Uczestnik PPK chciał skorzystać ze swoich oszczędności zgromadzonych w PPK, aby sfinansować operację serca swojego syna. W związku z tym, że jego syn ukończył już 28 lat - co oznacza, że w rozumieniu ustawy o PPK nie jest już dzieckiem - instytucja finansowa nie zgodziła się na jednorazową wypłatę 25% środków z rachunku PPK tego pracownika.

O wypłatę środków w razie poważnego zachorowania wnioskować może wyłącznie uczestnik PPK. Oznacza to, że żadna inna osoba (np. członek rodziny uczestnika PPK) nie jest uprawniony do złożenia wniosku o taką wypłatę.

Definicja poważnego zachorowania

Ustawa o PPK wskazuje, co należy rozumieć przez poważne zachorowanie, za które uznaje:

- a) całkowitą niezdolność do pracy** w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustaloną w formie orzeczenia przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat,

- b) umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności** w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustalony w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na okres co najmniej 2 lat,
- c) niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat**, w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustaloną w formie orzeczenia przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- d) zdiagnozowanie u osoby dorosłej jednej z następujących jednostek chorobowych:** amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimerera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układowy, udar mózgu, utrata mowy, słuchu lub wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub zawał serca,
- e) zdiagnozowanie u dziecka jednej z następujących jednostek chorobowych:** poliomyelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, łagodny guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty lub nowotwór złośliwy.

Tylko zaistnienie jednego z wyżej wskazanych zdarzeń uprawnia uczestnika PPK do wypłaty z tytułu poważnego zachorowania do 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK. Żadna inna niż wskazane wyżej niedyspozycja zdrowotna nie stanowi podstawy do wypłaty oszczędności z tego tytułu. Nawet w sytuacji, gdy choroba uczestnika PPK będzie powodowała konieczność długotrwałego leczenia, nie będzie uprawniała do wykorzystania oszczędności z PPK w omawiany sposób, jeśli nie mieści się ona w katalogu poważnego zachorowania.

Termin zachorowania nie ma znaczenia

Uczestnik PPK może skorzystać z wypłaty z rachunku PPK w razie poważnego zachorowania w każdym czasie. Dla skorzystania ze środków zgromadzonych na rachunku PPK, w przypadku poważnego zachorowania, nie ma znaczenia, czy poważnie zachorowanie - w związku, z którym uczestnik PPK planuje dokonać wypłaty środków z PPK - zostało zdiagnozowane lub jego przyczyna powstała w okresie uczestnictwa w PPK czy wcześniej.

Przykład. Orzeczenie niezdolności do pracy może być wydane wcześniej

Przed „zapisaniem się” do PPK pracownik uzyskał orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy na okres 2 lat. Teraz, jeszcze w okresie, na który zostało wydane to orzeczenie, chciałby wypłacić 25% oszczędności zgromadzonych na rachunku PPK w związku z tym poważnym zachorowaniem. Może to zrobić (jednorazowo albo w ratach – w zależności od jego wniosku). Nie ma przeszkód, aby - na podstawie tego orzeczenia i w czasie trwania całkowitej niezdolności do pracy - uczestnik PPK dokonał wypłaty do 25% środków z rachunku PPK.

Przykład. Niezdolność do pracy musi istnieć w chwili wnioskowania o wypłatę

Uczestnik PPK wnioskuje o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku z orzeczeniem wobec niego, przez komisję lekarską ZUS, całkowitej niezdolności do pracy na okres 2 lat. Okres całkowitej niezdolności do pracy zakończył się przed zawarciem - w imieniu i na rzecz tego uczestnika PPK - umowy o prowadzenie PPK. Uczestnik PPK na podstawie tego orzeczenia nie może dokonać wypłaty do 25% środków z PPK.

Przykład. Zdiagnozowanie choroby przed „zapisaniem” do PPK

Uczestnik PPK chce wypłacić oszczędności zgromadzone w PPK z tytułu poważnego zachorowania (padaczki) 6-letniego syna swojej małżonki (dziecko zachorowało przed zawarciem - w imieniu i na rzecz tego uczestnika PPK - umowy o prowadzenie PPK). Instytucja finansowa zrealizowała jego wniosek. To, że chłopiec zachorował kilka lat temu, kiedy jego ojczym nie oszczędzał jeszcze w PPK, nie ma tu żadnego znaczenia. Ważne jest, że w momencie składania wniosku o tego rodzaju wypłatę dziecko, na które taka pomoc zgodnie z ustawą o PPK przysługuje, było faktycznie chore na jedną z chorób wymienionych w ustawie o PPK i fakt ten został potwierdzony odpowiednim zaświadczeniem lekarskim.

Wysokość wypłaty

W przypadku poważnego zachorowania uczestnik PPK może zawnieść o wypłatę do 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK (jednorazowo albo w ratach). To oznacza, że uczestnik PPK może wypłacić na tej podstawie zarówno np. 5%, jak i 15%, nie więcej jednak niż 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK.

Z wypłaty w razie poważnego zachorowania uczestnik PPK może korzystać wielokrotnie, ale pod warunkiem, że poważne zachorowanie dotyczy różnych zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania”. To oznacza, że ten sam uczestnik PPK może np. wypłacić 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w przypadku zdiagnozowania u niego jednej z jednostek chorobowych wskazanych w ustawie o PPK - pomimo, że wcześniej wypłacił już do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego innej jednostki chorobowej z tego samego katalogu.

Wypłata do 25% środków z rachunku PPK w związku z poważnym zachorowaniem małżonka uczestnika PPK nie jest również przeszkodą do wypłaty kolejnych 25% środków - w związku z poważnym zachorowaniem samego uczestnika lub jego dziecka. Należy jednak przyjąć, że jedno ze zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania” (jednej osoby) uzasadniać może jedną wypłatę (do 25% środków) z rachunku PPK.

Przykład. Jedno poważne zachorowanie uzasadnia jedną wypłatę

Uczestnik PPK wypłacił 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego bakteryjnego zapalenia mózgu. Nie ma przeszkód, aby ten sam uczestnik skorzystał z wypłaty kolejnych 25% środków zgromadzonych w PPK w przypadku, gdy komisja lekarska ZUS orzeknie w stosunku do niego całkowitą niezdolność do pracy na okres co najmniej 2 lat. Z tej wypłaty uczestnik może skorzystać nawet w sytuacji, gdy ta niezdolność do pracy została spowodowana bakteryjnym zapaleniem mózgu, w związku z którym uczestnik PPK wypłacił wcześniej 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK.

Przykład. Każdy uprawniony ma prawo do 25% na każdą osobę

Uczestnik PPK wypłacił 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego choroby Parkinsona. Nie ma przeszkód, aby ten sam uczestnik wypłacił kolejne 25% środków zgromadzonych na tym rachunku PPK w przypadku, gdy choroba Parkinsona zostanie zdiagnozowana u jego małżonka.

Uczestnik PPK może też wielokrotnie wnioskować o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku **z tym samym poważnym zachorowaniem**, ale wypłata nie może przekroczyć łącznie 25% środków.

Przykład. Nie więcej niż 25% na jedno zdarzenie

Syn uczestnika PPK choruje na cukrzycę. Uczestnik skorzystał już raz z wypłaty 25% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w związku z tą chorobą swojego dziecka. Teraz chciałby ponownie wypłacić środki na ten sam cel. Jeśli złoży wniosek o wypłatę do 25% zgromadzonych środków i uzasadni go ponownie cukrzycą swojego syna, instytucja finansowa nie zgodzi się na wnioskowaną wypłatę.

Maksymalna wysokość wypłaty, do 25% środków, dotyczy środków zgromadzonych na jednym rachunku PPK prowadzonym przez jedną instytucję finansową. Uczestnik PPK posiadający kilka rachunków PPK z każdego z nich może dokonać wypłaty w takiej wysokości.

Forma wypłaty

Wypłata z PPK w razie poważnego zachorowania jest dokonywana w formie pieniężnej – zgodnie z dyspozycją uczestnika PPK – jednorazowo lub w ratach. To uczestnik PPK decyduje, czy wypłaci środki na raz, czy rozłoży ich wypłatę w czasie. W przypadku podjęcia decyzji o wypłacie środków w ratach, uczestnik decyduje w jakiej liczbie rat środki zostaną mu wypłacone.

Warto też pamiętać, że wypłata z PPK w razie poważnego zachorowania nie jest związana z żadnymi kosztami dla uczestnika PPK. Instytucja finansowa nie pobiera żadnych opłat za realizację tej wypłaty. Uczestnik PPK nie zapłaci również podatku od zysków kapitałowych przy wypłacie środków na ten cel.

Wypłata jednorazowa środków (a w przypadku wypłaty w ratach – pierwsza rata) dokonywana jest w terminie do 14 dni od złożenia instytucji finansowej przez uczestnika PPK wniosku o dokonanie wypłaty w razie poważnego zachorowania.

Brak obowiązku zwrotu wypłaconych środków

Uczestnik PPK nie zwraca środków, które wypłacił w związku z poważnym zachorowaniem, bez względu na to, czy wypłata dotyczyła zachorowania samego uczestnika, jego małżonka czy dziecka. Takiego zwrotu nie dokonuje się nawet, jeśli ustąpi poważne zachorowanie, w związku z którym dokonana została wypłata.

Więcej na temat wypłaty w związku z poważnym zachorowaniem w broszurze: [PPK w praktyce - Wypłaty z PPK w sytuacjach szczególnych](#).

4. Wypłata w celu pokrycia wkładu własnego

Uczestnik PPK, który nie ukończył jeszcze 45 lat, może wnioskować o wypłatę oszczędności z PPK w celu pokrycia wkładu własnego. Na ten cel uczestnik PPK może jednorazowo dokonać wypłaty do 100% wartości środków zgromadzonych na jego rachunku PPK, z obowiązkiem ich zwrotu w wartości nominalnej, czyli tyle, ile wypłacił. Bez znaczenia jest przy tym to, czy w chwili składania wniosku o taką wypłatę uczestnik jest zatrudniony, czy aktywnie oszczędza w PPK czy też złożył deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK.

Wypłata realizowana jest przez instytucję finansową, na podstawie odrębnej umowy zawartej przez tę instytucję z uczestnikiem PPK.

Definicja wkładu własnego

Wkład własny w rozumieniu ustawy o PPK to wymagane środki pieniężne przeznaczone na:

- sfinansowanie części kosztów budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego,
- zapłatę części ceny zakupu prawa własności budynku mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego,
- nabycie prawa własności nieruchomości gruntowej lub jej części,
- nabycie udziału we współwłasności budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w nieruchomości gruntowej,

które wnioskujący o kredyt deklaruje pokryć ze środków własnych w celu przyznania kredytu hipotecznego, o którym mowa w ustawie o kredycie hipotecznym.

Wniosek o zawarcie umowy z instytucją finansową

Wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której wypłata w celu pokrycia wkładu własnego będzie realizowana, uczestnik PPK składa bezpośrednio do instytucji finansowej prowadzącej rachunek PPK, z którego mają zostać wypłacone środki.

Jeśli uczestnik PPK gromadzi oszczędności na kilku rachunkach PPK, prowadzonych przez różne instytucje finansowe, wniosek o zawarcie umowy, na podstawie której instytucja wypłaci uczestnikowi środki w celu pokrycia wkładu własnego, uczestnik PPK składa do wybranej przez siebie instytucji finansowej.

Uczestnik PPK może też wniosek o wypłatę środków w celu pokrycia wkładu własnego złożyć do więcej niż jednej instytucji finansowej, w której ma rachunek PPK, pod warunkiem jednak, że wszystkie te wypłaty dotyczyć będą **jednej i tej samej instytucji**.

Uczestnik PPK, który zawarł już umowę, na podstawie której realizowana jest wypłata w celu pokrycia wkładu własnego, nie może zawrzeć kolejnej takiej umowy:

- z tą samą instytucją finansową;
- z inną instytucją finansową, chyba że umowa ma być zawarta w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez uczestnika PPK kredytu udzielonego na sfinansowanie tej samej inwestycji.

Przykład. Nie można zawrzeć drugiej umowy

Uczestnik PPK, po kilku latach oszczędzania w PPK, wypłacił całość oszczędności ze swojego rachunku, przeznaczając je na wkład własny wymagany przy kredycie hipotecznym na zakup kawalerki. Oznacza to, że w przyszłości takiej wypłaty nie będzie mógł już dokonać. Nawet z innego rachunku PPK.

Przykład. Sfinansowanie tylko jednej inwestycji

Pracownik posiada kilka rachunków PPK. Z jednego z nich wypłacił już 100% środków z przeznaczeniem na sfinansowanie wkładu własnego wymaganego przy kredycie hipotecznym – zaciągniętym przez niego na zakup mieszkania, które w przyszłości zamierza przekazać najstarszemu synowi. Teraz chciałby wypłacić 100% środków zgromadzonych na innym rachunku PPK oraz wykorzystać je na sfinansowanie wkładu własnego przy kredycie hipotecznym, który chce zaciągnąć na zakup mieszkania dla drugiego syna. Niestety nie może tego zrobić. Wypłaty „na cele mieszkaniowe” uczestnik PPK może dokonać na sfinansowanie tylko jednej inwestycji - nawet w sytuacji, gdy ma kilka rachunków PPK.

Ustawa o PPK wskazuje też na jaki rachunek instytucja finansowa zobowiązana jest przekazać środki zgromadzone przez uczestnika PPK. I tak:

- w przypadku przeznaczenia środków zgromadzonych na rachunku PPK na pokrycie wkładu własnego w związku z budową lub przebudową budynku mieszkalnego - na rachunek bankowy uczestnika PPK lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej uczestnika PPK wskazany we wniosku;
- w pozostałych przypadkach - na rachunek bankowy zbywcy praw lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Umowa z instytucją finansową

Umowa, na podstawie której instytucja finansowa wypłaca uczestnikowi środki na pokrycie wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez niego kredytu hipotecznego, powinna określać:

- 1) oznaczenie inwestycji, która ma być sfinansowana z kredytu;
- 2) zasady i terminy wypłaty;
- 3) zasady i terminy zwrotu wypłaconych środków, przy czym termin zwrotu:
 - a) nie może rozpocząć się później niż 5 lat od dnia wypłaty środków,
 - b) nie może trwać dłużej niż 15 lat od dnia wypłaty środków.

Określając zasady i terminy wypłaty, umowa powinna także wskazywać **na jaki rachunek wypłata będzie dokonywana**.

Warto także pamiętać, że instytucja finansowa nie może pobierać żadnych opłat czy prowizji w związku z wypłatą przez uczestnika PPK środków na wkład własny - nawet, gdyby wpisała takie opłaty czy prowizje do umowy.

Obowiązek zapłaty podatku

W przypadku niedokonania zwrotu środków wypłaconych na pokrycie wkładu własnego w ustalonym w umowie terminie uczestnik PPK będzie zobowiązany zapłacić 19% zryczałtowany podatek dochodowy (podatek od zysków kapitałowych) od kwoty niedokonanego w terminie zwrotu (art. 30a ust. 1 pkt 11a ustawy o PIT).

Dochód ten stanowi kwota niedokonanego w terminie zwrotu wypłaconych środków pomniejszona o koszt nabycia odkupionych jednostek uczestnictwa lub umorzonych jednostek rozrachunkowych, przypadających na ten niedokonany zwrot. Za koszt nabycia takich jednostek uważa się sumę wydatków na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa albo sumę wpłat na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty, ustaloną w takiej proporcji, jaką stanowiła kwota niedokonanego zwrotu do wartości wypłaconych uczestnikowi PPK środków. Dochód powstaje w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony w umowie.

Więcej na temat wypłaty w celu finansowania wkładu własnego w broszurze: [PPK w praktyce - Wypłaty z PPK w sytuacjach szczególnych](#).

Część 2

Wyplata oszczędności po ukończeniu 60. roku życia

Część 2 - Wypłata oszczędności po ukończeniu 60. roku życia

W przypadku, gdy uczestnik PPK zaczeka ze skorzystaniem ze swoich oszczędności do ukończenia 60 lat, nie wiążą się z tym takie pomniejszenia jak przy zwrocie. Po spełnieniu warunków określonych w ustawie o PPK, uczestnik PPK będzie mógł wypłacić środki bez żadnych pomniejszeń, w tym bez zapłaty podatku dochodowego.

1. Wypłata ratalna

Po ukończeniu 60. roku życia (niezależnie od płci) uczestnik PPK może dysponować zgromadzonymi oszczędnościami, bez względu na to, czy nadal pracuje czy też nie. Osoba, która ukończyła 60. rok życia, nie musi jednak rezygnować z oszczędzania w PPK. Jeśli nadal jest aktywna zawodowo, może zwiększać swoje oszczędności - tak długo jak będzie chciała i wypłacić je dopiero, gdy podejmie taką decyzję - np. w okresie, gdy przestanie pracować.

Przykład. Rozpoczęcie wypłat w dniu urodzin

Uczestniczka PPK urodziła się 10 lutego 1964 r. Chce skorzystać ze swoich środków na rachunku PPK na początku 2024 roku. Oczywiście może to zrobić w każdym czasie. Ważne jest jednak, czy nastąpi to przed 10 lutego 2024 r. W przypadku wycofania środków np. 9 lutego, będzie to zwrot, z pomniejszeniami przewidzianymi w art. 105 ustawy o PPK. Jeśli jednak uczestniczka PPK zaczeka do 10 lutego, to będzie to już wypłata po osiągnięciu przez nią 60. roku życia. Zgodnie z art. 112 kodeksu cywilnego zasadą jest, że termin oznaczony w latach kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Jednak przy obliczaniu wieku osoby fizycznej termin upływa z początkiem ostatniego dnia, czyli z rozpoczęciem dnia odpowiadającego dacie urodzin tej osoby. Oznacza to, że uczestniczka PPK urodzona 10 lutego 1964 r. ukończy 60. rok życia o północy z 9 na 10 lutego 2024 r.

Przykład. Nie trzeba rezygnować z oszczędzania w określonym wieku

Założmy, że spółka, która wdrożyła PPK w 2020 roku, zatrudniała wówczas dwóch pracowników w wieku 69 lat. Jeden z nich chciał zostać uczestnikiem PPK, w związku z czym złożył pracodawcy wniosek o zawarcie dla niego umowy o prowadzenie PPK. Drugi pracownik nie był zainteresowany uczestnictwem w PPK. W 2021 roku pracownik niebędący uczestnikiem PPK, już po ukończeniu 70 lat, zmienił zdanie i zwrócił się do pracodawcy, aby „zapisał go do PPK”. Nie nastąpiło to jednak, gdyż nie można zawrzeć umowy o prowadzenie PPK dla osoby zatrudnionej, która ukończyła 70 lat. Natomiast drugi pracownik, zapisany do PPK przed 70. urodzinami, nadal oszczędza w tym programie, a pracodawca dokonuje za niego wpłat do PPK. Po odejściu z pracy, uczestnik PPK - mimo braku nowych wpłat do PPK - nie będzie musiał wypłacić środków zgromadzonych już na jego rachunku PPK. Zrobi to dopiero wtedy, gdy podejmie taką decyzję.

Należy pamiętać, że decyzja o rozpoczęciu wypłat po ukończeniu 60 lat oznacza dla uczestnika PPK koniec gromadzenia nowych środków w tym programie. Dlatego taką decyzję uczestnik PPK – zwłaszcza ten aktywny zawodowo – powinien dobrze przemyśleć.

Konsekwencje rozpoczęcia wypłat po 60. roku życia

Wypłata środków z rachunku PPK następuje na wniosek uczestnika złożony instytucji finansowej. O rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika, instytucja finansowa niezwłocznie informuje podmiot zatrudniający oraz PFR. Następnie PFR, za pomocą systemu teleinformatycznego ewidencji PPK, niezwłocznie informuje inne instytucje finansowe o rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika, dla którego te instytucje prowadzą rachunki PPK. Instytucje finansowe, o których mowa powyżej - niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania informacji od PFR - informują podmioty zatrudniające, z którymi zawarły umowy o zarządzanie PPK, o rozpoczęciu wypłat przez uczestnika PPK. Po otrzymaniu od instytucji finansowej informacji o rozpoczęciu wypłat środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika po osiągnięciu przez niego 60. roku życia nowe wpłaty na PPK nie są już dokonywane ani dopłaty roczne nie są przekazywane.

Jeśli pracujący uczestnik PPK - po ukończeniu 60. roku życia - rozpocznie wypłatę swoich oszczędności z tego programu, zatrudniający go pracodawca nie powinien już obliczać, pobierać ani dokonywać wpłat na jego rachunek PPK. Dotyczy to zarówno wpłat finansowanych przez tego uczestnika PPK, jak i wpłat finansowanych przez jego pracodawcę.

Przykład. Wynagrodzenie po ustaniu zatrudnienia

Uczestniczka PPK, mająca 60 lat, odeszła z pracy u swojego pracodawcy i rozpoczęła wypłatę środków z rachunku PPK. Instytucja finansowa poinformowała o tym pracodawcę. Po ustaniu zatrudnienia, pracodawca wypłacił uczestniczce PPK premię roczną. Zasadą jest, że należy naliczyć wpłaty do PPK także od wynagrodzenia wypłaconego uczestnikowi PPK po ustaniu zatrudnienia, o ile przed jego wypłatą uczestnik nie złożył deklaracji o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Jednak w rozpatrywanym przypadku pracodawca - w związku z rozpoczęciem przez uczestniczkę wypłaty środków z rachunku PPK - nie obliczy, nie pobierze i nie dokona wpłat do PPK od wypłaconej jej premii rocznej.

W przypadku, gdy uczestnik PPK ma kilka rachunków PPK, rozpoczęcie wypłat środków z jednego z nich powoduje, że na żaden z jego rachunków PPK nie będą już dokonywane wpłaty.

Przykład. Kontynuacja zatrudnienia już bez nowych wpłat do PPK

Uczestnik PPK ma ukończone 60 lat. Chce wypłacić środki ze swojego rachunku PPK i kontynuować oszczędzanie w tym programie. Nie jest to możliwe. Jeżeli uczestnik PPK rozpocznie wypłatę środków ze swojego rachunku PPK, to na ten rachunek nie wpłyną już nowe wpłaty. W przypadku, gdy uczestnik PPK ma kilka rachunków PPK, rozpoczęcie wypłat choćby z jednego z nich spowoduje, że na żaden jego rachunek PPK nie będą już wpływać nowe wpłaty. I to niezależnie od tego, ile rachunków PPK jest prowadzonych dla tego uczestnika.

Rozpoczęcie wypłat z rachunku PPK pozbawi uczestnika PPK także dopłaty rocznej. Jeżeli - po rozpoczęciu wypłat - do instytucji finansowej wpłynęłaby dopłata roczna dla tego uczestnika PPK, to instytucja finansowa nie powinna ewidencjonować jej na jego rachunku PPK. W takim przypadku instytucja finansowa powinna zwrócić należnie otrzymaną dopłatę roczną.

Dopłata roczna jest ewidencjonowana na rachunku PPK uczestnika PPK, który nabył do niej prawo, nie później niż do 15 kwietnia roku następującego po roku kalendarzowym, za który przysługuje. Podejmując decyzję o rozpoczęciu wypłat z rachunku PPK, warto wziąć po uwagę ten termin.

Przykład. Warto zaczekać na dopłatę roczną

Uczestnik PPK kończy w marcu 2024 roku 60 lat i chce rozpocząć wówczas wypłatę środków ze swojego rachunku PPK. Załóżmy, że uczestnik ten spełni warunki do nabycia prawa do dopłaty rocznej za 2023 rok (w 2023 roku zgromadzi na wszystkich swoich rachunkach PPK kwotę co najmniej 732,90 zł – gdyby korzystał z obniżenia swojej wpłaty podstawowej, wystarczyłoby zgromadzenie 183,23 zł). Pomimo to, jeżeli rozpocznie wypłatę środków z PPK przed zaewidencjonowaniem na jego rachunku PPK dopłaty rocznej za 2023 rok, to nie otrzyma tej dopłaty. Jeśli jednak rozpocznie wypłatę środków z rachunku PPK np. w maju 2024 roku, już po otrzymaniu dopłaty rocznej za 2023 rok, to rozpoczęcie wypłaty środków nie spowoduje utraty przez niego tej dopłaty.

Sposób wypłaty środków

To, kiedy po osiągnięciu 60. roku życia rozpocząć wypłatę oraz w jaki sposób, zależy wyłącznie od uczestnika PPK. Przy czym to, na jaki wariant zdecyduje się dany uczestnik, przesądzi o tym, czy będzie on musiał zapłacić podatek od zysków kapitałowych czy też nie.

Wyplata środków z rachunku PPK, po osiągnięciu 60. roku życia, może być dokonana w jednej z następujących proporcji:

- 25% środków jednorazowo i 75% środków w miesięcznych ratach albo
- 100% środków w miesięcznych ratach, bez wypłaty jednorazowej.

Przykład. Wypłata 25% środków

Uczestnik PPK chce wypłacić środki ze swojego rachunku PPK w następujący sposób: 25% środków w 5 ratach, a 75% środków w 120 ratach. Nie można skorzystać z takiego rozwiązania. Uczestnik PPK może wypłacić:

- 25% środków jednorazowo, a 75% środków w miesięcznych ratach albo
 - wszystkie środki we wskazanej przez niego liczbie miesięcznych rat - ta liczba rat będzie wówczas dotyczyć 100% środków.
-

Przykład. Termin wypłaty pierwszej raty

Uczestnik PPK złożył wniosek o wypłatę z rachunku PPK w opcji: 25% środków jednorazowo, a pozostałe 75% w miesięcznych ratach. Pierwsza wypłata środków, zgodnie z tą dyspozycją, powinna obejmować kwotę odpowiadającą 25% środków oraz kwotę odpowiadającą pierwszej racie z pozostałych 75% środków. Wraz z wypłatą jednorazową 25% środków, instytucja finansowa wypłaci pierwszą ratę, chyba że uczestnik PPK wskazał inny termin wypłaty pierwszej raty.

Jeżeli uczestnik PPK wypłaci:

- 25% środków jednorazowo, a 75% w co najmniej 120 miesięcznych ratach albo
- 100% środków w co najmniej 120 miesięcznych ratach

- nie zapłaci podatku dochodowego (ani według skali podatkowej, ani zryczałtowanego). Wynika to z art. 21 ust. 1 pkt 58c lit. b ustawy o PIT.

Instytucja finansowa przekazuje uczestnikowi PPK, w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku lub na wniosek uczestnika PPK w postaci papierowej, informację o warunkach wypłaty środków zgromadzonych na jego rachunku PPK, w pierwszym kwartale roku kalendarzowego, w którym uczestnik PPK osiągnie 60. rok życia.

Uczestnik PPK może podjąć decyzję o wypłacie 100% albo 75% środków w mniejszej liczbie rat niż 120 miesięcznych rat. W takim przypadku zapłaci 19% zryczałtowany podatek dochodowy od zysków kapitałowych wypracowanych przez 75% środków (art. 30a ust. 1 pkt 11b i ust. 13 ustawy o PIT). Dochód stanowi kwota wypłaty z dokonanego odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek rozrachunkowych, pomniejszona o wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wpłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty. Dochód do opodatkowania jest określany dla każdej z rat wypłaty. Dochód uzyskany z tytułu

wypłaty pozostałych 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK - niezależnie od tego, czy wypłacono je jednorazowo czy w jakiegokolwiek ilości rat - jest zwolniony z opodatkowania podatkiem dochodowym.

Obliczenie wysokości rat

Wysokość pierwszej raty zostaje wyliczona przez podzielenie łącznej wartości wszystkich jednostek uczestnictwa, jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego lub jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku PPK uczestnika PPK w dniu złożenia wniosku przez 120, a jeżeli uczestnik PPK złożył wniosek o wypłatę w mniejszej liczbie rat - przez liczbę odpowiadającą liczbie rat wskazanych we wniosku. Jeżeli wysokość pierwszej raty jest mniejsza niż 50 zł, środki zapisane na rachunku PPK uczestnika wypłaca się jednorazowo.

Ustawa o PPK nie rozstrzyga, co należy rozumieć przez „złożenie wniosku”. Co do zasady, powinien to być dzień, w którym instytucja finansowa mogła zapoznać się z treścią wniosku. Jednak o tym, jaki dzień będzie traktowany przez instytucję finansową jako dzień złożenia wniosku o wypłatę, powinna rozstrzygać treść umowy o zarządzanie PPK i umowy o prowadzenie PPK. Według stanu na ten dzień ustala się łączną wartość jednostek uczestnictwa na rachunku PPK uczestnika.

Przykład. Ustalenie wysokości pierwszej raty

Uczestnik PPK chce wypłacić z rachunku PPK jednorazowo 25% środków, a 75% środków w 240 miesięcznych ratach. Pierwsza z tych 240 rat powinna zostać wyliczona przez podzielenie 100% wartości jednostek uczestnictwa zapisanych na rachunku PPK tego uczestnika - w dniu złożenia przez niego wniosku o wypłatę - przez 120. Natomiast, gdyby uczestnik PPK chciał wypłacić 25% środków jednorazowo, a 75% środków np. w 50 ratach, to wartość pierwszej raty z tych 50 rat zostałaby ustalona przez podzielenie 100% wartości jednostek uczestnictwa zapisanych na rachunku PPK tego uczestnika - w dniu złożenia przez niego wniosku o wypłatę - przez 50.

Również w sytuacji, gdy wysokość pierwszej raty jest mniejsza niż 50 zł, w związku z czym środki z rachunku PPK są wypłacane jednorazowo, zwolniony z opodatkowania jest dochód od 25% środków. Natomiast dochód od pozostałych 75% środków podlega opodatkowaniu (byłby on zwolniony z opodatkowania tylko w przypadku wypłacenia tych środków w co najmniej 120 miesięcznych ratach).

Wysokość rat może się różnić. Wynika to stąd, że wysokość kolejnych rat odpowiada kwocie wynikającej z odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek

rozhankowych lub jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego w liczbie, która jest ilorazem liczby jednostek zapisanych na rachunku PPK uczestnika na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty i liczby miesięcy pozostałych do miesiąca, w którym ma nastąpić płatność ostatniej raty zgodnie z wnioskiem uczestnika PPK.

Zmiana liczby rat

Co do zasady, uczestnik PPK może zmienić zadeklarowaną liczbę rat. Zmiana może nastąpić w trakcie całego okresu wypłat ratalnych. Jeżeli jednak - na podstawie zadeklarowanej liczby rat - wypłata środków ma trwać co najmniej 10 lat, uczestnik PPK nie może zmienić zadeklarowanej liczby rat w ten sposób, że - po zmianie zadeklarowanej liczby rat - wypłata ratalna środków trwałaby krócej niż 10 lat.

Przykład. Wypłata przez co najmniej 10 lat

Uczestnik PPK złożył wniosek o wypłatę 25% środków ze swojego rachunku PPK jednorazowo, a pozostałych 75% - w 120 miesięcznych ratach, czyli przez 10 lat. Później zmienił zdanie i chciałby wypłacić te 75% środków w 100 miesięcznych ratach. Nie może dokonać takiej zmiany. Gdyby jednak najpierw zadeklarował wypłatę 75% środków np. w 240 miesięcznych ratach, to mógłby zmienić liczbę rat na 120. Także, gdyby zadeklarował wypłatę 75% środków np. w 50 miesięcznych ratach, mógłby zmienić liczbę rat na mniejszą.

W przypadku, gdy uczestnik PPK wystąpił o wypłatę środków w mniejszej liczbie rat niż 120, a następnie dokonał zmiany zadeklarowanej liczby rat na co najmniej 120:

- **przed wypłatą pierwszej raty** – dochody od wypłaconych środków będą zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym,
- **po rozpoczęciu wypłat** – dochody od wypłaconych środków, przed zmianą liczby zadeklarowanych rat, podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a dochody z wypłat dokonanych po zmianie liczby zadeklarowanych rat będą zwolnione z opodatkowania.

Przykład. Zwiększenie liczby rat do 120

Uczestnik PPK złożył wniosek o wypłatę 25% środków jednorazowo, a pozostałych 75% środków w 10 miesięcznych ratach. Następnie jednak - jeszcze przed wypłatą pierwszej raty - zwiększył liczbę rat do 120. W takim przypadku dochody od wszystkich wypłaconych środków będą zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym. Gdyby jednak zwiększył liczbę rat do 120 już po wypłaceniu np. 5 rat, to dochody od środków wypłaconych w ramach tych 5 rat, przed zwiększeniem liczby zadeklarowanych rat do 120, podlegałyby opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem

dochodowym, a dochody z ratalnych wypłat dokonanych po zmianie liczby zadeklarowanych rat byłyby zwolnione z opodatkowania.

Przykład. Łącznie co najmniej 120 rat

Uczestnik PPK zadeklarował wypłatę 25% środków jednorazowo, a 75% środków w 20 miesięcznych ratach, w związku z czym przy tych wypłatach ratalnych był naliczany zryczałtowany podatek dochodowy. Po zrealizowaniu 10 wypłat ratalnych, uczestnik PPK zwiększył liczbę pozostałych do realizacji rat do 110. Spowodowało to, że łączna liczba miesięcznych rat (już wypłaconych oraz zadeklarowanych po zmianie) wynosi 120. W takim przypadku dochody od środków wypłaconych przed zmianą liczby rat, czyli w ramach 10 miesięcznych rat, podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Natomiast dochody z wypłat dokonanych po zmianie liczby zadeklarowanych rat, czyli w ramach 110 miesięcznych rat, będą zwolnione z opodatkowania.

Ponadto, jeżeli wysokość pierwszej raty - po zmianie liczby rat - jest mniejsza niż 50 zł, zmiana zadeklarowanej liczby rat jest niedopuszczalna.

Pierwsza rata - po złożeniu przez uczestnika PPK wniosku o zmianę zadeklarowanej wcześniej liczby rat - powinna zostać wyliczona przez podzielenie łącznej wartości wszystkich jednostek uczestnictwa, jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego lub jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku PPK uczestnika, w dniu złożenia wniosku o zmianę liczby rat, przez nową liczbę rat, która wynika z tego wniosku.

Przykład. Wysokość pierwszej raty po zmianie liczby rat

Uczestniczka PPK początkowo zadeklarowała wypłatę 100% środków ze swojego rachunku PPK w 60 miesięcznych ratach, ale - już po zrealizowaniu przez instytucję finansową wypłaty 10 rat - zwiększyła liczbę rat z 60 na 120. W takim przypadku wysokość pierwszej raty - po zmianie liczby rat - powinna zostać wyliczona przez podzielenie łącznej wartości wszystkich jednostek uczestnictwa zapisanych na rachunku PPK uczestniczki w dniu złożenia wniosku o zmianę liczby rat przez liczbę rat wynikającą z tego wniosku, czyli przez 120.

2. Wypłata w formie świadczenia małżeńskiego

Uczestnik PPK, po osiągnięciu 60. roku życia, może złożyć do instytucji finansowej wniosek o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w formie świadczenia małżeńskiego. Z takiego rozwiązania można skorzystać tylko wtedy, gdy małżonek uczestnika PPK ma zawartą umowę o prowadzenie PPK z tą samą instytucją finansową, również ukończył 60 lat, a ponadto małżonkowie wspólnie oświadczą, że chcą skorzystać z wypłaty świadczenia małżeńskiego.

Po spełnieniu tych wymagań, instytucja finansowa otwiera wspólny rachunek PPK dla małżonków.

Świadczenie małżeńskie jest wypłacane w co najmniej 120 miesięcznych ratach. Małżonkowie mogą zatem wskazać większą liczbę rat, ale nie mniejszą niż 120.

Przykład. Zmiana liczby rat

Małżonkowie zadeklarowali wypłatę świadczenia małżeńskiego w 150 miesięcznych ratach. Mogą zmienić tę liczbę rat, ale musi ona wynosić nie mniej niż 120.

Wysokość raty świadczenia małżeńskiego odpowiada łącznej kwocie wynikającej z odkupienia jednostek uczestnictwa bądź umorzenia jednostek rozrachunkowych lub jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego. Liczba tych odkupionych bądź umorzonych jednostek stanowi iloraz liczby jednostek zapisanych na rachunku małżeńskim na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty oraz liczby miesięcy pozostałych do miesiąca, w którym ma zostać wypłacona ostatnia rata zgodnie z wnioskiem małżonków.

W przypadku świadczenia małżeńskiego nie przewidziano jednorazowej wypłaty środków, gdy wysokość pierwszej raty jest mniejsza niż 50 zł.

Uczestnik PPK, który wypłaci środki w co najmniej 120 miesięcznych ratach w formie świadczenia małżeńskiego, nie zapłaci podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 58c lit. b ustawy o PIT).

Oprócz wspólnego korzystania ze środków, zaletą świadczenia małżeńskiego jest to, że w przypadku śmierci jednego z małżonków świadczenie to wypłaca się drugiemu małżonkowi w dotychczasowej wysokości aż do wyczerpania środków zapisanych na rachunku małżeńskim.

Dopiero po śmierci drugiego z małżonków środki zapisane na rachunku małżeńskim trafią do osób uprawnionych, wskazanych przez małżonków instytucji finansowej (takie osoby otrzymają środki z rachunku małżeńskiego bez konieczności przeprowadzenia postępowania spadkowego), a w razie niewskazania takich osób – do spadkobierców małżonków (odmienności w tym zakresie mają miejsce w przypadku, gdy rachunek PPK jest prowadzony przez zakład ubezpieczeń).

Przykład. Środki z rachunku PPK po śmierci uczestnika

Oboje małżonkowie ukończyli 60 lat, mają rachunki PPK w tej samej instytucji finansowej i zastanawiają się nad wypłatą tych środków w formie świadczenia małżeńskiego. W razie nieskorzystania przez małżonków z możliwości otwarcia rachunku małżeńskiego, po śmierci jednego z małżonków (uczestnika PPK) instytucja finansowa dokona wypłaty transferowej połowy środków zgromadzonych na rachunku PPK zmarłego na rachunek PPK, IKE lub PPE jego małżonka, w zakresie, w jakim te środki stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej. Instytucja finansowa ma na dokonanie takiego transferu 3 miesiące od dnia przedstawienia przez małżonka zmarłego uczestnika PPK odpisu aktu zgonu, aktu małżeństwa i oświadczenia (w postaci papierowej) o stosunkach majątkowych, które istniały między nim a zmarłym uczestnikiem PPK, oraz udokumentowania sposobu uregulowania tych stosunków, jeżeli między małżonkami nie istniała wspólność ustawowa. Na wniosek małżonka zmarłego uczestnika PPK, zwrot środków zgromadzonych na rachunku PPK, przypadających temu małżonkowi, nastąpi w formie pieniężnej - również w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, że środki zgromadzone na rachunku PPK zmarłego uczestnika PPK przypadły temu małżonkowi. Pozostałe środki z rachunku PPK zmarłego trafią do osoby lub osób uprawnionych, wskazanych przez niego instytucji finansowej (taką osobą może, ale nie musi być małżonek uczestnika PPK), a w razie niewskazania takich osób uprawnionych – do spadkobierców zmarłego. Otwarcie rachunku małżeńskiego pozwala, po śmierci jednego z małżonków, na korzystanie ze środków z tego rachunku przez drugiego małżonka bez tych formalności.

3. Wypłata transferowa do zakładu ubezpieczeń albo na lokatę

Uczestnik PPK, który ukończył 60. rok życia, może dokonać wypłaty transferowej swoich środków z PPK do zakładu ubezpieczeń. Z takiego rozwiązania można skorzystać w przypadku, gdy uczestnik PPK zawarł z zakładem ubezpieczeń umowę, na podstawie której - po osiągnięciu przez niego 60. roku życia - nabędzie on prawo do świadczenia okresowego lub dożywotniego.

Zakład ubezpieczeń, w rozumieniu ustawy o PPK, to krajowy zakład ubezpieczeń, zagraniczny zakład ubezpieczeń z siedzibą w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej bądź główny oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, uprawnione do prowadzenia działalności określonej w dziale I w grupie 3 załącznika do tej ustawy, w zakresie oferowania ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Po osiągnięciu przez uczestnika PPK 60. roku życia, może on także dokonać wypłaty transferowej środków z rachunku PPK na swój rachunek:

- terminowej lokaty oszczędnościowej, prowadzony przez bank albo
- lokaty terminowej prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Przykład. Bez dalszych wpłat na rachunek PPK

Uczestnik PPK, który osiągnął 60. rok życia, chce przetransferować swoje środki z rachunku PPK do zakładu ubezpieczeń albo na rachunek lokaty terminowej. Są to rozwiązania alternatywne w stosunku do wypłaty środków z rachunku PPK, po ukończeniu 60. roku życia. Uczestnik ten nadal pracuje. Wypłata transferowa do zakładu ubezpieczeń albo na rachunek lokaty terminowej wstrzyma jednak dokonywanie wpłat i przekazywanie dopłat rocznych na jego rachunek PPK.

Przykład. Brak możliwości wypłaty transferowej na IKE uczestnika PPK

Uczestnik PPK chce przetransferować swoje środki z rachunku PPK na IKE. Nie jest to dopuszczalne. Ustawa o PPK nie przewiduje dokonania przez uczestnika PPK wypłaty transferowej na jego IKE.

Przykład. Niedopuszczalna częściowa wypłata transferowa

Uczestnik PPK chce dokonać częściowej wypłaty transferowej ze swojego rachunku PPK do zakładu ubezpieczeń. Nie jest to jednak dopuszczalne. Wypłata transferowa musi obejmować całość środków zgromadzonych na rachunku PPK.

Wyplata transferowa jest dokonywana na podstawie dyspozycji uczestnika PPK złożonej instytucji finansowej, po okazaniu odpowiednio potwierdzenia zawarcia: umowy z zakładem ubezpieczeń, umowy o prowadzenie rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej albo umowy o prowadzenie rachunku lokaty terminowej w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Wyplaty transferowej na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej w banku albo na rachunek lokaty terminowej w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej można dokonać tylko wtedy, gdy w umowie o prowadzenie rachunku, na który ma nastąpić ten transfer, przewidziano możliwość dysponowania środkami przekazanymi z PPK jedynie w sposób określony w art. 99 ust. 1 ustawy o PPK, czyli wypłacając:

- 25% środków jednorazowo, a 75% w co najmniej 120 miesięcznych ratach albo;
- 100% środków w co najmniej 120 miesięcznych ratach.

Wyplata transferowa następuje w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia dyspozycji tej wypłaty przez uczestnika PPK. Przed dokonaniem wypłaty transferowej, instytucja finansowa sporządza - w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej na trwałym nośniku - informację dotyczącą uczestnika PPK, z którego rachunku PPK ma zostać dokonana ta wypłata, zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 21 sierpnia 2019 r.

Wyplata transferowa z rachunku PPK jest zwolniona z podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 58c lit. c ustawy o PIT).

Podatku dochodowego nie zapłaci także uczestnik PPK, który wypłaci:

- **w formie świadczenia dożywotniego albo okresowego środki przetransferowane z PPK do zakładu ubezpieczeń (art. 21 ust. 1 pkt 58c lit. b ustawy o PIT);**
- **środki przetransferowane z PPK na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej albo na rachunek terminowej lokaty w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej - jeżeli jednak wypłata środków przetransferowanych z PPK będzie realizowana w wyniku likwidacji rachunku lokaty albo nastąpi zmiana umowy tego rachunku, to uczestnik PPK zapłaci 19% zryczałtowany podatek od dochodu z tytułu wypłaty 75% środków przetransferowanych z PPK. Dochód stanowi wówczas kwota wypłaty pomniejszona o koszty przypadające na tę wypłatę, stanowiące wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wpłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których środki pieniężne zostały przekazane w formie wypłaty transferowej na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej albo rachunek lokaty terminowej w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (art. 21 ust. 1 pkt 58d oraz art. 30a ust. 1 pkt 11f i ust. 17 ustawy o PIT).**

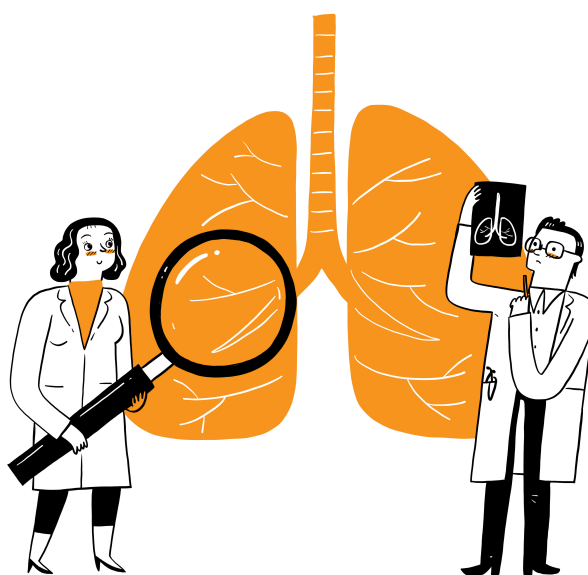
4. Wypłata w razie poważnego zachorowania

Wiek uczestnika PPK nie ma znaczenia dla możliwości skorzystania przez niego z wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK w razie poważnego zachorowania (art. 101 ustawy o PPK). Oznacza to, że również uczestnik PPK, który ukończył 60. rok życia, może wypłacić środki z PPK w razie poważnego zachorowania – swojego, swojego małżonka lub dziecka (do osiągnięcia przez nie pełnoletności). Zasady korzystania z takiej wypłaty zostały omówione szerzej w części 1 broszury.

Przykład. Poważne zachorowanie uczestnika PPK

U uczestnika PPK, który ukończył 60 lat i rozpoczął wypłatę środków z rachunku PPK, zdiagnozowano poważne zachorowanie, o którym mowa w ustawie o PPK. Uczestnik ten może wypłacić do 25% środków ze swojego rachunku PPK z tytułu poważnego zachorowania. Takie uprawnienie przysługuje mu także wówczas, gdy rozpoczął już z tego rachunku PPK ratalne wypłaty po osiągnięciu 60. roku życia. W takim przypadku konieczne będzie jednak ponowne ustalenie wysokości rat wypłaty.

Należy także zwrócić uwagę, że realizacja wniosku o wypłatę z tytułu poważnego zachorowania może nastąpić tylko poprzez wypłatę środków zgromadzonych na rachunku PPK. Jeżeli więc, po osiągnięciu 60. roku życia, uczestnik PPK przetransferuje swoje środki z rachunku PPK np. na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej, to nie będzie możliwa realizacja wniosku o wypłatę w razie poważnego zachorowania.

Pytania i odpowiedzi

Pytania i odpowiedzi

1. Czy z oszczędności w PPK można skorzystać przed ukończeniem 60. roku życia?

Tak. Pracownik może skorzystać ze zgromadzonych w PPK oszczędności, dokonując zwrotu środków zgromadzonych na rachunku PPK lub dokonując wypłaty środków w tzw. szczególnych sytuacjach życiowych. Składając wniosek o zwrot środków, uczestnik PPK otrzyma zgromadzone oszczędności, pomniejszone o:

- podatek od zysków kapitałowych,
- 30% środków pochodzących z wpłat pracodawcy - pobrane 30% przekazane zostanie do ZUS i zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego (uczestnika PPK) jako jego składka na ubezpieczenie emerytalne należna za miesiąc, w którym kwota ta została przekazana,
- środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych od państwa.

Wypłata środków w tzw. szczególnych sytuacjach życiowych dotyczy wypłaty w przypadku:

- poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka (do 25% środków z rachunku PPK, bez obowiązku zwrotu),
- pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na budowę domu lub zakup mieszkania, ale tylko dla uczestników PPK przed 45. rokiem życia (do 100% środków z obowiązkiem zwrotu w ciągu maksymalnie 15 lat).

2. Czy wycofanie oszczędności z PPK przed 60. rokiem życia wiąże się z koniecznością zapłaty podatku?

Tak. W takim przypadku pracownik musi zapłacić podatek od zysków kapitałowych. W przypadku bowiem złożenia przez uczestnika PPK wniosku o zwrot środków (wycofanie zgromadzonych oszczędności przed 60. rokiem życia) uczestnik PPK otrzymuje:

- 70% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez pracodawcę, po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku od zysków kapitałowych;
- 100% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez tego uczestnika, po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku od zysków kapitałowych.

Potrącone przez instytucje finansową 30% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez pracodawcę przekazane zostanie na rachunek wskazany przez ZUS. Informacja o tej kwocie jest ewidencjonowana na koncie uczestnika PPK w ZUS jako jego składka na ubezpieczenie emerytalne należna za miesiąc, w którym kwota ta została przekazana do ZUS, podwyższając w ten sposób jego kapitał emerytalny. Środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych od państwa są zwracane w całości do Funduszu Pracy.

3. Czy podatek dochodowy wskazany w art. 105 ustawy o PPK odnosi się do całości wpłat i wypracowanych przez nie zysków czy jest to tylko podatek od wypracowanych zysków?

Chodzi o zryczałtowany podatek dochodowy, czyli inaczej tzw. podatek Belki. Potwierdza to art. 30a ust. 1 pkt 11d ustawy o PIT, zgodnie z którym 19% zryczałtowany podatek dochodowy pobiera się od dochodu uczestnika PPK uzyskanego z tytułu zwrotu zgromadzonych środków, dokonanego na podstawie art. 105 ustawy o PPK. Podatek pobiera się od zysków wypracowanych przez kwotę przekazywaną uczestnikowi PPK.

4. Czy relokacja osoby zatrudnionej będącej uczestnikiem PPK jest powodem do wypłaty zgromadzonych w PPK środków bez konsekwencji podatkowych?

Zasady wypłaty środków oraz to, kiedy od wypracowanych przez nie zysków pobierany jest podatek od zysków kapitałowych, wynikają z przepisów ustawy o PPK. To, z jakiego powodu uczestnik PPK chce wycofać zgromadzone środki (dokonać zwrotu) z rachunku PPK, nie ma znaczenia. Zmiana miejsca wykonywania pracy czy wyjazd do innego kraju nie uprawnia uczestnika PPK do zwrotu zgromadzonych środków bez konsekwencji przewidzianych w art. 105 ustawy o PPK.

5. W jaki sposób uczestnik PPK może uzyskać informacje o konsekwencjach finansowych z tytułu dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku PPK przed 60. rokiem życia?

Takie informacje powinny zostać przekazane uczestnikowi PPK przez wybraną instytucję finansową. Zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o PPK instytucja finansowa przekazuje uczestnikowi PPK po zawarciu umowy o prowadzenie PPK informacje o warunkach uczestnictwa w tym programie. Należy przy tym pamiętać, że uczestnik PPK, osoba zatrudniona i każda zainteresowana osoba może zwrócić się do Portalu PPK (www.mojeppk.pl) z prośbą o informację w zakresie warunków i uprawnień wynikających z uczestnictwa w PPK.

6. Czy po wycofaniu oszczędności z rachunku PPK (zwrot) można dalej oszczędzać w tym programie?

Tak. Dokonanie zwrotu środków zgromadzonych na rachunku PPK, czyli wycofanie środków przez uczestnika, który nie ukończył 60. roku życia, nie stanowi przeszkody do dalszego oszczędzania w tym samym PPK. Oznacza to, że pracownik może wycofać wszystkie zgromadzone na rachunku PPK środki, a następnie kontynuować oszczędzanie na tym rachunku. Rachunek PPK, z którego dokonano zwrotu, nadal jest prowadzony dla uczestnika PPK.

Dokonanie zwrotu nie pozbawia też uczestnika PPK prawa do dopłaty rocznej. Jeśli więc przed dokonaniem zwrotu uczestnik PPK spełnił warunki do uzyskania dopłaty rocznej, nie ma przeszkód, aby ją otrzymał – nawet, jeśli jej przekazanie na rachunek PPK nastąpi po dokonaniu zwrotu.

7. Kiedy pracodawca pomaga uczestnikowi PPK w transferze środków z jednego rachunku PPK na inny?

Pracodawca ma obowiązek pośredniczenia tylko przy wypłacie transferowej dokonywanej w związku:

- ze zmianą przez tego pracodawcę instytucji finansowej (art. 12 ustawy o PPK),
- z zatrudnieniem nowego pracownika, który posiada już rachunek PPK (art. 19 ustawy o PPK).

W innych przypadkach uczestnik PPK składa polecenie dokonania wypłaty transferowej instytucji finansowej. W sprawach dotyczących PPK, uczestnik PPK składa instytucji finansowej oświadczenia woli w postaci elektronicznej lub w innej postaci, jeżeli w umowie o zarządzanie PPK tak określono.

8. Jak wygląda pomoc pracodawcy w transferze środków w przypadku zmiany miejsca pracy przez uczestnika PPK?

Jeśli nowo zatrudniony pracownik jest już uczestnikiem PPK, powinien złożyć nowemu pracodawcy oświadczenie o zawartych w jego imieniu umowach o prowadzenie PPK. Powinien to zrobić w terminie 7 dni od dnia zawarcia w jego imieniu i na jego rzecz umowy o prowadzenie PPK.

Pracodawca, niezwłocznie po otrzymaniu takiego oświadczenia, powinien poinformować pracownika (uczestnika PPK) o obowiązku złożenia w jego imieniu wniosku o wypłatę transferową środków dotychczas zgromadzonych w PPK.

Jeśli w ciągu 7 dni od dnia otrzymania takiej informacji pracownik nie poinformuje na piśmie pracodawcy o braku zgody na transfer, pracodawca ma obowiązek złożyć w jego imieniu wnioski o wypłatę transferową do instytucji finansowych, z którymi ten pracownik ma zawarte umowy o prowadzenie PPK. Wniosek o wypłatę transferową pracodawca składa za pośrednictwem podmiotu zarządzającego instytucją finansową, z którą pracodawca zawarł umowę o prowadzenie PPK.

W przypadku braku zgody uczestnika PPK na złożenie wniosku, o którym mowa powyżej, środki dotychczas zgromadzone na rachunkach PPK prowadzonych przez instytucje finansowe, z którymi umowy o prowadzenie PPK zawarły na rzecz tego uczestnika i w jego imieniu inne podmioty zatrudniające, pozostają na tych rachunkach PPK do czasu ich wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu.

9. Co to znaczy, że środki podążają za pracownikiem, kiedy zmienia miejsce pracy?

W każdym nowym miejscu pracy pracodawca ma obowiązek zawrzeć w imieniu pracownika umowę o prowadzenie PPK, czyli „utworzyć” dla niego rachunek PPK i przekazywać do niego wpłaty. Przy każdej zmianie zatrudnienia pracownik powinien więc złożyć nowemu pracodawcy oświadczenie o zawartych w jego imieniu umowach o prowadzenie PPK. Pracodawca ma obowiązek w imieniu takiego pracownika zawnioskować o wypłatę transferową środków z wcześniej utworzonych rachunków PPK na nowy – „utworzony” w związku z zatrudnieniem u tego pracodawcy. Pracownik może oczywiście nie wyrazić na to zgody. Decyzja o tym, czy dotychczasowe oszczędności zostawić w „starej” instytucji finansowej czy przekazać je na rachunek w nowej należy więc do uczestnika PPK. Pozostawienie ich w instytucji dotychczasowej może jednak prowadzić do sytuacji, w której jego oszczędności będą gromadzone w ramach różnych PPK, co jest oczywiście dozwolone. Utrudniać jednak może późniejsze dysponowanie tymi środkami. Z tego względu wydaje się, że opcją korzystniejszą dla uczestnika PPK będzie spowodowanie, aby środki gromadzone przez niego w czasie aktywności zawodowej „podążyły” za nim. Będzie to o tyle łatwiejsze, że nie wymaga to podejmowania przez pracownika żadnych starań. Wystarczy tylko, że pracownik pozwoli działać pracodawcy.

10. Czy uczestnik PPK może przetransferować środki zgromadzone w PPE do PPK?

Nie, przepisy nie przewidują możliwości przetransferowania środków zgromadzonych w PPE na rachunek PPK. Powyższe znajduje zastosowanie również w przypadku zmiany pracodawcy – nadal środki zgromadzone w PPE nie mogą być przetransferowane do PPK.

11. Czy możliwe jest dokonanie przez uczestnika PPK wypłaty transferowej do innej instytucji finansowej w trakcie trwania stosunku pracy?

Uczestnik PPK może dokonać wypłaty transferowej na rachunek PPK prowadzony przez inną instytucję finansową w dowolnym momencie oszczędzania w PPK i nie ma znaczenia, czy pozostaje w stosunku pracy czy też nie.

12. Czy wypłata transferowa na wniosek uczestnika PPK do zakładu ubezpieczeń jest możliwa przed ukończeniem przez niego 60. roku życia?

Nie. Uczestnik PPK nie może dokonać wypłaty transferowej do zakładu ubezpieczeń, prowadzącego działalność określoną w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przed ukończeniem przez tego uczestnika 60. roku życia, co wynika z art. 99 ust. 7 ustawy o PPK.

13. Czy w przypadku wypłaty środków z tytułu poważnego zachorowania lub na pokrycie wkładu własnego będzie pobierany podatek od zysków kapitałowych?

Nie. Ustawa o PIT zwalnia z opodatkowania dochody uczestnika PPK osiągnięte w związku z wypłatą środków z PPK na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy o PPK. Ze zwolnienia tego korzystają zatem m.in. dochody od kwot wypłaconych:

- w przypadku poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka,
- na pokrycie wkładu własnego, o ile zostały zwrócone w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową.

Podatek od zysków kapitałowych (19%) powinien być natomiast naliczony od kwot wypłaconych na pokrycie wkładu własnego i nie zwróconych w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową. Dochód powstaje w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony we wspomnianej umowie. Obowiązek wykazania należnego podatku dochodowego w jednym z zeznań rocznych: PIT-36, PIT-36L, PIT-38 lub PIT-39 spoczywa na podatniku, czyli uczestniku PPK korzystającym z opisanej wyżej wypłaty.

14. Czy po skorzystaniu z oszczędności w przypadku poważnego zachorowania nadal można dokonywać wpłat na rachunek PPK?

Tak. Wypłacenie do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków w przypadku poważnego zachorowania, czy to jednorazowo czy w ratach, nie stanowi przeszkody do dalszego oszczędzania w PPK.

15. Czy poważne zachorowanie należy udokumentować?

Tak. Wniosek o wypłatę środków z tytułu poważnego zachorowania uczestnik PPK składa instytucji finansowej. Do wniosku powinien dołączyć zaświadczenie lekarza medycyny, potwierdzające diagnozę wystąpienia poważnego zachorowania (jed-

nostki chorobowe wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. d albo lit. e ustawy o PPK) albo orzeczenie wydane przez:

- lekarza orzecznika lub komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej 2 lat, lub
- zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, stwierdzające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na okres co najmniej 2 lat, lub
- zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, stwierdzające niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat, w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

16. Ile razy można wypłacać pieniądze z powodu poważnego zachorowania?

niosek o wypłatę do 25% środków z tytułu poważnego zachorowania może być złożony przez uczestnika PPK wielokrotnie. Należy przyjąć przy tym zasadę, że jedno ze zdarzeń mieszczących się w katalogu „poważnego zachorowania” (jednej osoby) uzasadniać może tylko jedną wypłatę z rachunku PPK, dokonywaną jednorazowo albo w ratach. To oznacza, że ten sam uczestnik PPK może wypłacić do 25% zgromadzonych na rachunku PPK środków np. w przypadku zdiagnozowania u niego jednej z jednostek chorobowych wskazanych w ustawie o PPK, pomimo że wcześniej wypłacił już do 25% środków zgromadzonych na tym rachunku PPK w związku ze zdiagnozowaniem u niego innej z wymienionych jednostek chorobowych.

17. Czy po ukończeniu 60. roku życia można dokonać wypłaty środków z PPK w razie poważnego zachorowania?

Tak. Wiek uczestnika PPK nie ma znaczenia dla możliwości skorzystania z wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK w razie poważnego zachorowania. To oznacza, że również uczestnik PPK, który ukończył 60. rok życia, może dokonać wypłaty środków z rachunku PPK na ten cel.

18. Czy rozpoczęcie wypłat z rachunku PPK, po ukończeniu 60. roku życia, uniemożliwia skorzystanie z oszczędności w związku z poważnym zachorowaniem?

Nie. Rozpoczęcie wypłaty środków z rachunku PPK po ukończeniu 60. roku życia nie stanowi przeszkody do skorzystania z wypłaty środków w razie poważnego zachorowania. Spowoduje to jednak konieczność ponownego ustalenia wysokości rat realizowanej wypłaty.

19. Czy po przekazaniu środków na rachunek lokaty terminowej uczestnik PPK może wypłacić ich część (do 25%) z tytułu poważnego zachorowania?

Nie. Realizacja wniosku o wypłatę do 25% środków w przypadku poważnego zachorowania może nastąpić tylko w sytuacji, kiedy na rachunku uczestnika PPK są jakieś środki. Jeżeli więc uczestnik PPK, po osiągnięciu 60. roku życia, przetransferował wszystkie zgromadzone przez siebie środki z rachunku PPK na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej, realizacja takiego wniosku przez instytucję finansową nie będzie możliwa.

20. Czy skorzystanie ze środków z tytułu poważnego zachorowania możliwe jest tylko, jeśli do zachorowania doszło w trakcie uczestnictwa w PPK?

Nie. Dla skorzystania z do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK w przypadku poważnego zachorowania nie ma znaczenia, kiedy do takiego zachorowania doszło. Ustawa o PPK nie zastrzega bowiem, by wniosek o wypłatę tych środków mógł być złożony wyłącznie, gdy uczestnik PPK (jego dziecko lub małżonek) zachorował w trakcie uczestnictwa w PPK.

21. Czy z oszczędności w PPK można sfinansować zakup więcej niż jednego mieszkania?

Nie. W myśl ustawy o PPK uczestnik PPK, który nie ukończył 45 lat, może wnioskować o wypłatę do 100% środków z PPK, z obowiązkiem zwrotu, w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na budowę/przebudowę budynku mieszkalnego lub zakup mieszkania czy gruntu. Jednak wypłaty tej uczestnik PPK może dokonać tylko na sfinansowanie jednej inwestycji. Nawet w sytuacji, gdy ma kilka rachunków PPK.

22. Czy każdy uczestnik PPK, biorąc kredyt na zakup np. mieszkania, może sfinansować wkład własny ze środków PPK?

Nie. Z tego rozwiązania skorzystać może tylko uczestnik PPK, który - w dniu złożenia wniosku do instytucji finansowej o zawarcie umowy o wypłatę środków w celu pokrycia wkładu własnego - nie ukończył jeszcze 45. roku życia.

23. W jakim terminie uczestnik PPK musi zwrócić środki, które wypłacił na cele mieszkaniowe?

Zasady i terminy zwrotu wypłaconych środków powinna określać umowa, którą uczestnik PPK zawiera z instytucją finansową, przy czym termin zwrotu:

- nie może rozpocząć się później niż 5 lat od dnia wypłaty środków oraz
- nie może trwać dłużej niż 15 lat od tego dnia.

24. Kto będzie ustalał wysokość rat i kto będzie pilnował, czy środki wypłacone z PPK na cele mieszkaniowe są zwracane w terminie?

Zasady i terminy zwrotu wypłaconych z PPK środków, w tym tzw. raty, będzie określała umowa zawarta z instytucją finansową przed dokonaniem wypłaty tych środków. Umowa ta powinna określać również procedurę, która powinna być stosowana w razie braku terminowej spłaty rat. Instytucja finansowa, z którą została zawarta umowa, powinna monitorować spłaty rat i podejmować działania mające na celu zapewnienie ich terminowej spłaty.

25. Czy instytucja finansowa przekazuje środki do banku udzielającego kredytu hipotecznego na budowę budynku mieszkalnego czy na konto uczestnika PPK?

Instytucja finansowa przekazuje środki:

- 1) na rachunek uczestnika PPK wskazany przez niego we wniosku – jeśli środki mają być przeznaczone na pokrycie wkładu własnego w związku z budową/przebudową budynku mieszkalnego,

2) na rachunek zbywcy prawa własności budynku/lokalu/gruntu – jeśli środki mają być przeznaczone na pokrycie wkładu własnego w związku z nabyciem prawa własności budynku/lokalu/gruntu.

26. Kiedy powstaje obowiązek podatkowy związany z niezwróceniem środków wypłaconych z PPK na pokrycie wkładu własnego w umówionym z instytucją finansową terminie?

Na podstawie umowy zawartej z instytucją finansową, uczestnik PPK może jednorazowo wypłacić do 100% wartości środków zgromadzonych na jego rachunku PPK, z obowiązkiem ich zwrotu w wartości nominalnej, w celu pokrycia wkładu własnego.

Od dochodu uczestnika PPK uzyskanego w związku z taką wypłatą – w zakresie, w jakim uczestnik PPK nie dokonał zwrotu wypłaconych środków w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową – pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy. Tak wynika z art. 30a ust. 1 pkt 11a ustawy o PIT.

Dochód powstaje, zgodnie z art. 30a ust. 12 ustawy PIT, w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków, określony w umowie zawartej z instytucją finansową. Przychód uczestnika PPK z tytułu wypłaty stanowią otrzymane lub postawione mu do dyspozycji środki pieniężne (art. 11 ust. 1 ustawy PIT). Zatem przychodem uczestnika będą pozostające w jego dyspozycji niezwrócone środki, w stosunku do których upłynął termin zwrotu, wynikający z umowy zawartej z instytucją finansową. Tym samym, przychód z tytułu pozostawienia do dyspozycji tych środków powstaje dopiero w momencie niedotrzymania terminu zwrotu.

27. Czy po rozpoczęciu wypłat z rachunku PPK po ukończeniu 60. roku życia uczestnik ma prawo do dopłaty rocznej?

Nie. Dopłata roczna nie przysługuje uczestnikowi PPK, który rozpoczął wypłaty środków z PPK po ukończeniu 60. roku życia, niezależnie od tego, ile ma rachunków PPK.

28. Czy małżonkowie mogą połączyć swoje oszczędności w PPK, aby otrzymywać po 60. roku życia jedno świadczenie?

Tak. Ustawa o PPK przewiduje możliwość połączenia oszczędności dwojga uczestników PPK będących w związku małżeńskim oraz wypłatę tych środków w co najmniej 120 miesięcznych ratach jako jednego wspólnego świadczenia (tzw. świadczenia małżeńskiego). Aby małżonkowie mogli skorzystać ze wspólnej wypłaty środków, muszą: mieć ukończone 60 lat, mieć rachunki PPK w tej samej instytucji finansowej i złożyć wniosek o wypłatę oszczędności w formie świadczenia małżeńskiego.

29. Czy śmierć jednego z małżonków przerywa wypłatę świadczenia małżeńskiego?

Nie. W przypadku śmierci jednego z małżonków świadczenie małżeńskie wypłaca się drugiemu małżonkowi w dotychczasowej wysokości, do wyczerpania środków zapisanych na rachunku małżeńskim. W przypadku śmierci obojga małżonków przed zakończeniem wypłat, do środków zapisanych na rachunku małżeńskim po śmierci drugiego z małżonków stosuje się przepisy rozdziału 13 ustawy o PPK, regulującego podział środków w przypadku śmierci uczestnika PPK.

30. Kto decyduje w ilu ratach uczestnik PPK, który skończył 60 lat, może wypłacić swoje oszczędności?

Decyduje o tym sam uczestnik PPK. Przy czym to, na jaki wariant wypłaty się zdecyduje, przesądzi o tym, czy będzie musiał zapłacić podatek od zysków kapitałowych czy też nie.

Jeśli uczestnik PPK, który skończył 60 lat, zdecyduje się wypłacić całe swoje oszczędności jednorazowo, to od zysków wypracowanych przez 75% środków będzie musiał zapłacić 19% podatek. Jeśli zdecyduje się na wypłatę jednorazowo 25% zgromadzonych środków, a resztę (czyli 75% środków) wypłaci w co najmniej 120 miesięcznych ratach (10 lat) - nie zapłaci tego podatku. Tak będzie również, jeśli - chcąc, aby oszczędności wystarczyły mu na dłużej - zwiększy liczbę rat (np. będzie wypłacał 75% środków nie przez 10, a przez 15 lat) albo gdy zdecyduje się całość zgromadzonych oszczędności wypłacać w co najmniej 120 miesięcznych ratach.

Należy także pamiętać, że - jeśli okazałoby się, że wysokość pierwszej raty jest mniejsza niż 50 zł - to środki zapisane na rachunku PPK uczestnika zostaną wypłacone mu jednorazowo. W takim przypadku pracownik będzie zmuszony zapłacić podatek od zysków kapitałowych wypracowanych przez 75% środków.

31. Czy uczestnik PPK już w trakcie wypłaty może zmienić liczbę rat, w jakich chce mieć wypłacane swoje oszczędności z rachunku PPK?

Tak. Uczestnik PPK może zmienić liczbę zadeklarowanych wcześniej rat, jednak z dwoma zastrzeżeniami. Jeśli bowiem, na podstawie zadeklarowanej liczby rat, wypłata środków ma trwać co najmniej 10 lat, uczestnik PPK nie może zmienić zadeklarowanej liczby rat w ten sposób, że po zmianie zadeklarowanej liczby rat wypłata ratalna środków będzie trwała krócej niż 10 lat. Zmiana zadeklarowanej liczby rat nie będzie także możliwa, jeżeli wysokość pierwszej raty po zmianie byłaby mniejsza niż 50 zł.

32. Czy dokonanie przez uczestnika PPK, po osiągnięciu przez niego 60. roku życia, wypłaty transferowej na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej albo wypłaty transferowej na rachunek lokaty terminowej prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wstrzymuje możliwość gromadzenia przez tego uczestnika nowych środków na rachunku PPK?

Tak. Uczestnik PPK, po osiągnięciu 60. roku życia, może dokonać wypłaty transferowej na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub wypłaty transferowej na rachunek lokaty terminowej prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej tylko wówczas, gdy w umowie o prowadzenie rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej lub umowie o prowadzenie lokaty terminowej, na który ma nastąpić wypłata transferowa, przewidziano możliwość dysponowania środkami przekazanymi z PPK jedynie w sposób określony w art. 99 ust. 1 tej ustawy. Taką wypłatę transferową należy zatem traktować jako alternatywę w stosunku do wypłat z rachunku PPK po osiągnięciu 60. roku życia. Dokonanie przez uczestnika PPK takiej wypłaty transferowej wstrzymuje możliwość dokonywania nowych wpłat na rachunek PPK tego uczestnika.

33. Pracodawca dokonał wpłat do PPK za uczestnika PPK jeszcze przed rozpoczęciem przez tego uczestnika wypłaty z rachunku PPK po osiągnięciu 60. roku życia. Po dokonaniu tych wpłat do PPK przez pracodawcę, ale jeszcze przed nabyciem za nie jednostek uczestnictwa/przeliczeniem ich na jednostki rozrachunkowe, uczestnik rozpoczął wypłatę z rachunku PPK po osiągnięciu 60. roku życia. Czy w takim przypadku instytucja finansowa jest zobowiązana za te wpłaty do PPK zbyć jednostki uczestnictwa/przeliczyć je na jednostki rozrachunkowe czy też wpłaty te stanowią nienależne wpłaty do PPK?

Wpłaty, o których mowa w pytaniu, stanowią nienależne wpłaty do PPK.

O rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika PPK po osiągnięciu przez uczestnika 60. roku życia instytucja finansowa niezwłocznie informuje pracodawcę oraz PFR. PFR, za pomocą systemu teleinformatycznego ewidencji PPK, niezwłocznie informuje inne instytucje finansowe o rozpoczęciu wypłaty środków zgromadzonych na rachunku PPK uczestnika, dla którego te instytucje prowadzą rachunki PPK. Następnie te inne instytucje finansowe, niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania informacji od PFR, informują pracodawców, z którymi zawarły umowy o zarządzanie PPK, o rozpoczęciu wypłat. Po otrzymaniu tej informacji, pracodawca nie oblicza, nie pobiera ani nie dokonuje już za tego uczestnika wpłat do instytucji finansowej, a dopłaty roczne ani wpłaty powitalne nie są przekazywane.

O rozpoczęciu przez uczestnika wypłat z rachunku PPK, po osiągnięciu 60. roku życia, będzie wiedzieć zarówno instytucja finansowa prowadząca rachunek PPK, z którego rozpoczęto wypłaty, jak i inne instytucje finansowe, prowadzące rachunki PPK tego uczestnika (zostaną one poinformowane o tym przez PFR).

Dla oceny prawidłowości postępowania instytucji finansowej oraz dopuszczalności nabycia jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego lub ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego za wpłaty do PPK albo ich przeliczenia na jednostki rozrachunkowe funduszu emerytalnego ma znaczenie wiedza instytucji finansowej o rozpoczęciu wypłat przez uczestnika PPK po osiągnięciu przez niego 60. roku życia. W przypadku gdy instytucja finansowa ma wiedzę o tym, że dany uczestnik rozpoczął wypłatę z PPK po osiągnięciu 60. roku życia, za wpłaty dokonane do PPK nie powinny już zostać nabyte jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego lub ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego albo wpłaty te nie powinny zostać przeliczone na jednostki rozrachunkowe funduszu emerytalnego.

34. Czy w przypadku wypłaty środków z rachunku PPK przez uczestnika PPK, który osiągnął 60. rok życia, jednorazowo albo w mniejszej niż 120 liczbie miesięcznych rat - przy ustalaniu dochodu do opodatkowania - jako wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wpłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty, uwzględnia się wpłatę powitalną i dopłaty roczne?

Tak. W przypadku wypłaty przez uczestnika PPK 75% środków zgromadzonych na rachunku PPK w mniejszej ilości miesięcznych rat niż 120 albo wypłaty jednorazowej, dochód z tego tytułu jest opodatkowany 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Dochód stanowi w tym przypadku kwota wypłaty z dokonanego odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek rozrachunkowych, pomniejszona o wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wypłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty.

Wpłata powitalna oraz dopłaty roczne stanowią wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wypłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe.

35. Czy rachunek małżeński powinien być traktowany jako rachunek PPK, czy jako szczególny rodzaj rachunku służący wyłącznie do wypłaty ratalnej środków zgromadzonych na odrębnych rachunkach PPK wskazanych przez małżonków?

Rachunek małżeński, który powstaje na wniosek małżonków w celu wypłaty świadczenia małżeńskiego, jest wspólnym rachunkiem PPK dla małżonków.

Uczestnik PPK, po osiągnięciu przez niego 60. roku życia, może wnioskować o wypłatę środków zgromadzonych na jego rachunku PPK w formie świadczenia małżeńskiego. Uczestnik PPK może złożyć instytucji finansowej taki wniosek, jeżeli jego małżonek, na rzecz którego umowę o prowadzenie PPK zawarto z tą samą instytucją finansową, również osiągnął 60. rok życia i małżonkowie wspólnie oświadczą, że chcą skorzystać z wypłaty świadczenia małżeńskiego. Po spełnieniu tych przesłanek, instytucja finansowa otwiera dla małżonków wspólny rachunek PPK w celu wypłaty świadczenia małżeńskiego. Otwarcie wspólnego rachunku PPK dla małżonków oznacza dokonanie odpowiedniego zapisu w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego (w subrejestrze uczestników subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami), w rejestrze członków funduszu emerytalnego albo wyodrębnienie rachunku w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym.

36. Czy otwarcie rachunku małżeńskiego wiąże się z zawarciem przez małżonków nowej umowy o prowadzenie PPK rachunku małżeńskiego?

Nie. Co do zasady, rachunek PPK powstaje w związku z zawarciem w imieniu i na rzecz uczestnika PPK umowy o prowadzenie PPK przez pracodawcę, który uprzednio zawarł z tą instytucją finansową umowę o zarządzanie PPK. Natomiast rachunek małżeński jest otwierany na wniosek małżonków przez instytucję finansową. W związku z celem rachunku małżeńskiego, nie jest zasadne zawieranie nowej umowy o prowadzenie PPK, gdyż rozpoczęcie wypłaty świadczenia małżeńskiego powoduje, że wpłaty finansowane przez pracodawcę i uczestnika PPK oraz dopłaty roczne nie są już dokonywane. Podsumowując: w wyniku utworzenia rachunku małżeńskiego przez instytucję finansową, powstaje wprawdzie rachunek PPK (zgodnie z definicją rachunku PPK), ale z uwagi na cel jego powstania ma on inny charakter niż indywidualny rachunek PPK - należy go traktować jako rachunek PPK służący uczestnikom, będącym małżonkami, do wypłaty środków uprzednio zgromadzonych na ich indywidualnych rachunkach PPK.

Z rachunkiem małżeńskim powinny zostać powiązane dwie umowy o prowadzenie PPK - indywidualne umowy o prowadzenie PPK małżonków wnioskujących o wypłatę świadczenia małżeńskiego, regulujące ich uprawnienia wynikające z uczestnictwa w PPK.

37. Czy rachunki indywidualne PPK małżonków, z których utworzony będzie rachunek małżeński, powinny być zamknięte czy pozostają nadal aktywne?

Po utworzeniu rachunku małżeńskiego na rzecz wnioskujących małżonków, powinno nastąpić zamknięcie rachunków indywidualnych PPK małżonków - z uwagi na to, że rachunek małżeński jest pochodną rachunków indywidualnych PPK małżonków w rozumieniu stosunku zobowiązaniowego pomiędzy uczestnikiem a funduszem. Rachunek małżeński, chociaż otwarty jako nowy rachunek PPK, czyli nowy zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego albo w subrejestrze uczestników subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w rejestrze członków funduszu emerytalnego albo wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, jest utworzony w oparciu o zawarte uprzednio umowy o prowadzenie indywidualnych rachunków PPK małżonków.

38. W jaki sposób środki z indywidualnych rachunków PPK są przenoszone na rachunek małżeński?

Zasilenie wspólnego rachunku małżeńskiego, z którego wypłacane jest świadczenie małżeńskie, środkami zgromadzonymi na indywidualnych rachunkach PPK małżonków następuje na wniosek małżonków o wypłatę środków zgromadzonych na ich rachunkach PPK w formie świadczenia małżeńskiego. W takim przypadku, po złożeniu wniosku, nastąpi odkupienie jednostek uczestnictwa zapisanych na indywidualnych rachunkach PPK małżonków, a następnie nabycie jednostek uczestnictwa za środki pieniężne uzyskane z tego odkupienia i zapisanie tych jednostek na wspólnym rachunku małżeńskim PPK.

W przypadku, gdy małżonkowie mają rachunki indywidualne PPK w tej samej instytucji finansowej, jaką jest specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty (bez wydzielonych subfunduszy) albo fundusz emerytalny, instytucja finansowa otworzy wspólny rachunek małżeński w tym samym specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym (bez wydzielonych subfunduszy) albo w tym samym funduszu emerytalnym w celu wypłaty świadczenia małżeńskiego.

Jeżeli małżonkowie mają indywidualne rachunki PPK w instytucji finansowej, jaką jest specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, w tym samym subfunduszu lub w różnych subfunduszach, małżonkowie powinni wskazać jeden subfundusz wydzielony w tym funduszu, w którym zostanie otwarty wspólny rachunek PPK.

Jeżeli małżonkowie mają indywidualne rachunki PPK w zakładzie ubezpieczeń, wyodrębnione w tym samym lub różnych ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych będących funduszami zdefiniowanej daty, małżonkowie powinni wskazać jeden z ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych będących funduszem zdefiniowanej daty, w którym zostanie wyodrębniony wspólny rachunek PPK.

Zasilenie wspólnego rachunku małżeńskiego wypłatami z indywidualnych rachunków PPK małżonków powinno obejmować całość środków zgromadzonych na rachunku PPK każdego z małżonków, zapisanych w subrejestrach wszystkich subfunduszy lub wyodrębnionych we wszystkich ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych będących funduszami zdefiniowanej daty, na podstawie jednej wskazanej umowy o prowadzenie PPK, zawartej w imieniu i na rzecz danego małżonka.

Małżonkom - po dokonaniu pierwszej wypłaty z rachunku małżeńskiego - instytucja finansowa powinna przekazać informację o wypłacie.

39. Czy po utworzeniu rachunku małżeńskiego jest możliwość „dotarczenia” kolejnego indywidualnego rachunku PPK małżonka do rachunku małżeńskiego?

Ustawa o PPK nie przewiduje łączenia rachunku małżeńskiego z kolejnymi indywidualnymi rachunkami PPK małżonków. Uczestnik PPK jest jednak uprawniony do wypłaty transferowej środków z indywidualnego rachunku PPK na rachunek małżeński. Jeżeli uczestnik PPK, posiadający rachunek małżeński, jest zainteresowany, aby w ramach świadczenia małżeńskiego były dokonywane również wypłaty z kolejnego rachunku indywidualnego PPK tego uczestnika, powinien złożyć dyspozycję wypłaty transferowej z tego indywidualnego rachunku PPK na rachunek małżeński.

40. Czy wniosek o wypłatę świadczenia małżeńskiego może dotyczyć tylko części środków zgromadzonych na rachunkach PPK, wskazanych przez małżonków?

Nie. Wniosek o wypłatę świadczenia małżeńskiego może dotyczyć tylko całości środków zgromadzonych na rachunkach PPK, wskazanych przez małżonków. Przepisy nie umożliwiają wypłaty tylko części środków z rachunku PPK w formie świadczenia małżeńskiego (w przeciwieństwie np. do wypłaty z rachunku PPK na pokrycie wkładu własnego, gdzie wskazano % środków możliwych do wypłaty).

41. Czy dopuszczalne jest rozpoczęcie wypłaty świadczenia małżeńskiego ze środków pochodzących z indywidualnego rachunku PPK małżonka, z którego rozpoczęto wypłatę po 60. roku życia indywidualnie?

Tak. Przepisy ustawy o PPK nie uzależniają możliwości złożenia wniosku o wypłatę środków zgromadzonych na indywidualnym rachunku PPK w formie świadczenia małżeńskiego od braku uprzedniego rozpoczęcia wypłaty indywidualnie po 60. roku życia. Jeżeli małżonek, który realizuje wypłatę po 60. roku życia ze swojego indywidualnego rachunku PPK, złoży wniosek o wypłatę świadczenia małżeńskiego, instytucja finansowa - w celu rozpoczęcia wypłaty świadczenia małżeńskiego - wstrzymuje wypłatę z indywidualnego rachunku PPK. Wstrzymanie wypłaty wiąże się z koniecznością zamknięcia indywidualnego rachunku PPK uczestnika i przeniesieniem środków na rachunek małżeński. Wstrzymanie wypłat z rachunku indywidualnego powinno nastąpić w dacie, w której instytucja finansowa poweźmie informacje o złożonym wniosku o wypłatę w formie świadczenia małżeńskiego.

42. Czy w przypadku wypłaty świadczenia małżeńskiego możliwa jest zmiana liczby rat? Jeśli tak, to czy na tych samych warunkach jak przy zwykłej wypłacie po 60. roku życia?

Zmiana liczby rat świadczenia małżeńskiego jest dopuszczalna, ale wyłącznie powyżej 120 rat.

43. Czy w przypadku wypłaty świadczenia małżeńskiego możliwa jest jednorazowa wypłata środków?

Nie jest dopuszczalna wypłata jednorazowa środków z rachunku PPK w ramach świadczenia małżeńskiego, nawet w sytuacji, gdy rata będzie niższa niż 50 zł.

44. Jakie są zasady składania przez małżonków zleceń/dyspozycji do rachunku małżeńskiego PPK?

Zasady składania przez małżonków zleceń/dyspozycji do rachunku małżeńskiego PPK są uzależnione od istniejącego pomiędzy małżonkami małżeńskiego ustroju majątkowego. Jeżeli środki zgromadzone w PPK przez małżonków są objęte wspólnością ustawową, małżonkowie są uprawnieni do składania zleceń/dyspozycji do rachunku małżeńskiego PPK, jak do rachunku indywidualnego, to jest każdy z małżonków jest uprawniony do samodzielnego wykonywania uprawnień w stosunku do instytucji finansowej. Złożenie dyspozycji przez jednego z małżonków nie wymaga potwierdzenia przez drugiego z nich.

45. Małżonkowie wskazali instytucji finansowej osoby uprawnione do środków zgromadzonych na ich indywidualnych rachunkach PPK po ich śmierci. Czy osoby te będą uprawnione do środków zgromadzonych na wspólnym rachunku PPK po śmierci obojga małżonków?

Jeżeli małżonkowie wskazali instytucji finansowej osoby uprawnione do środków zgromadzonych na ich indywidualnych rachunkach PPK po ich śmierci, wskazane jest złożenie przez nich zgodnych oświadczeń woli wskazujących osoby uprawnione do środków zgromadzonych na wspólnym rachunku PPK po śmierci obojga małżonków.

46. Jakie zlecenia/dyspozycje mogą być składane w odniesieniu do rachunku małżeńskiego PPK?

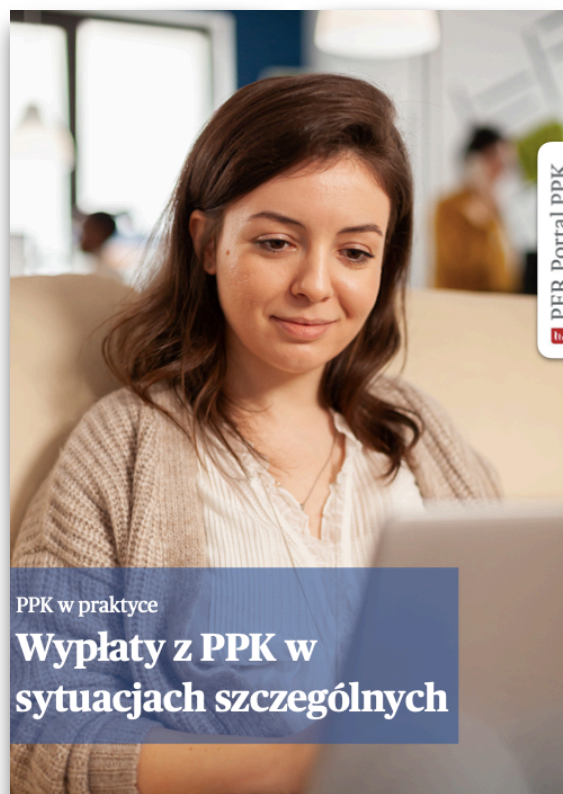
W odniesieniu do rachunku małżeńskiego mogą być składane następujące dyspozycje/zlecenia:

- zmiana danych osobowych,
- wypłata z tytułu poważnego zachorowania,
- wypłata transferowa przychodząca z innego rachunku PPK jednego z małżonków,
- wypłata transferowa przychodząca z rachunku PPK osoby trzeciej, gdzie jeden z małżonków został wskazany jako osoba uprawniona,
- dyspozycja ustanowienia osób uprawnionych,
- konwersja w ramach rachunku małżeńskiego PPK,
- zamiana wyłącznie w ramach rachunku małżeńskiego PPK,
- wypłata transferowa wychodząca w związku z rozwodem lub unieważnieniem małżeństwa (art. 80 ust. 1 ustawy o PPK),
- zwrot w formie pieniężnej, o którym mowa w art. 80 ust. 2 ustawy o PPK, albo wypłata transferowa na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub rachunek lokaty terminowej w SKOK (art. 80 ust. 2 ustawy o PPK) - w przypadku, gdy były małżonek nie jest stroną innej umowy o prowadzenie PPK,
- wypłata transferowa w przypadku śmierci obojga małżonków przez osoby uprawnione,
- zwrot w formie pieniężnej w przypadku śmierci obojga małżonków przez osoby uprawnione.

Zobacz także:

[Poradnik oszczędzającego w PPK](#)

[PPK w praktyce:
Wyплаты z PPK w sytuacjach szczególnych](#)

Wydawnictwo PFR Portal PPK

Autorzy: Małgorzata Jankowska, Anna Puskarska, Biuro Redakcji

Warszawa 2023, Wydanie III. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dystrybucja i modyfikacja wyłącznie za pisemną zgodą Wydawnictwa

Aktualizacja na 05.06.2023 r.

PFR Portal PPK sp. z o.o., ul. Krucza 50, 00-025 Warszawa,
<https://pfrportal.pl>, kontakt@pfrportal.pl, tel. 800 775 775